

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIII

Balandis - April 20, 1978

Nr.16

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

BOMBA IR MORALĖ

Sulaikius neutronų užtaisų gamybą

Vytautas Meškauskas

Net tie, kurie, kaip The Christian Science Monitor, sutinka su prezidento Carterio sprendimu sulaikyti vadinamos neutrono bombos gamybą, kritikuoja būdą kaip prie to prieita ir paskelbta. Sunku bent kam atsikratyti įspūdžio, kad prezidentas nesuigaušo tarptautinėje politikoje ir, kalbant su jam palankios The New Republic strategistu Morton Kondracke:— "jei jo (Carterio) prezidentavimas nepasitaisys, ir tai greitai, viskas kas jam galėtų padėti kovoje dėl SALT yra tik jo paties maldos."

Ieškant tokio sprendimo priežasčių reikia atsiminti, jog Carteris, nepaisant to, kad pats laivynė dirbo su branduoline energija, ją lai-

ko pavojingu dalyku ir savo inauguracinėje kalboje pareiškė pageidavimą visai atsisakyti nuo atominių ginklų. Jis jos bijosi naudoti ir civiliams reikalams. Dėl to tarp Washingtono ir Bonnos prieita prie, švelniai kalbant, didelių nuomonių skirtumo, kai Vakarų Vokietija susitarė su Brazilija, o Prancūzija su Pakistanu įrengti tose valstybėse elektros jėgaines. Carteris, kaip ir daugelis amerikiečių bijo, kad tokių jėgainių dėka daugelis valstybių galės pasigaminti atomines bombas, ką Indija ir gal Izraelis faktinai ir padarė, o tuo atveju bus dar sunkiau susikalbėti kaip dabar. Užtat Carterio pageidavimu kongresas sustiprino urano, kurį JAV parduota kitoms valstybėms, kontrolę.

Turint galvoje tokias jo pažiūras, gali net sakyti, principinį priešatominį nusiteikimą, gali suprasti ir Carterio nenorą paklausti savo patarėjų patarimo pradėti naujo ginklo gamybą. Ypač dabar, baigiant su sovietais tartis dėl SALT II, ir prieš pat JT konferenciją nusiiginklavimo klausimu. Carterio pateisinimui dar reikia nurodyti, kad jį dėl tokio sprendimo laišku pasveikino net 62 kongresmanai, o ir Europos valstybių, kurių apginimui naujas ginklas būtų panaudotas, vyriausybės kratėsi už jį atsakomybės. Taip, pavyzdžiui, Hamburgo Die Welt, artimas opozicinei krikščionių demokratų partijai, ne tik smarkiai užsipuolė Carterį, bet prikišo ir savai Schmidto vyriausybei už išsisukinėjimą atvirai pasakyti "Ja" ar "Nein". Girdi, Bonnos vyriausybė pasisakė kažkokiu neprasmingu "Jein"...

Kodėl naujas ginklas, pradėtas slapta konstruoti Nixono administracijos laikais kaip "Enhanced Radiation Weapon" yra taip nepopuliarus? Juk jis būtų geriausias atsakymas į sovietų kariuomenės, ypač tankų, 3 ar net 4 kartus didesnę persvarą. Tos neutroninės bombos, faktinai tik branduoliniai užtaisai sunkiosios artilerijos 8 colių sviediniams ar artimos distancijos Lance raketom, tik vieni galėtų sulaikyti atšiauriausią tankų masę ir (Nukelta į 2 psl.)



ALT S-gos Cicero skyriaus valdyba ir dalis narių. Iš kairės: A. Kašiubienė, Z. Juškevičienė, pirm. Pr. Kašiuba, D. Liepienė, J. Činkus. Stovi: inž. G. Biskis, J. Šulaitis, Juozas ir Sigutė Žemaičiai, St. Liepa.

ALT S-gos Cicero skyrius minės 20 metų sukaktį

Z. JUŠKEVIČIENĖ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Cicero skyrius, įsteigtas prieš dvidešimtmetį, šiemet rengiasi šią sukaktį iškilmingai atšvęsti: apžvelgti atliktus darbus, sustiprinti ryžto dvasią veikti, nusagstyti gaires ateičiai. Sukaktuvinį banketą rengia š. m. balandžio 29 d., Tautiniuose Namuose. Yra pakviesti ir sutiko atvykti svečiai net nuo Atlanto ir Pacifiko.

Dvidešimtmečio bėgyje skyriui pirmininkavo keturi pirmininkai: inž. Variakojis, jis buvo vienas ir šio skyriaus steigėjų, jam iš Cicero išsikėlus, pirmininkavo: J. Vasaitis, J. Šulaitis ir jau visa eilė metų kaip pirmininkauja Pr. Kašiuba aktyviu, veiksmingu valdybos narių talkinamas. Pirmininkas pasižymi darbštumu ir dideliu pasišventimu Sąjungos idėjai.

Grįžtant prie skyriaus tiesioginės veiklos, tenka pasakyti, kad skyrius netūnojo: dirbo, vystė veiklą kiek ir kaip tik aplinkos sąlygos ir laikas leido. Kai vieni nariai iškeliavo į Anapilį, kaip tai: Vasys, Sruoga, Markauskas, Trinkas, Ramonas, Mackus, tai nauji nariai įstojo.

Skyrius dažnu atveju savo veiklą jungė su kaimyniniais skyriais, Chicago ir East Chicago, ypač didesnio masto renginius rengiant, pravedant finansinius vakus ir t.t. Skyrius reguliariai atiduoda savo finansinę duoklę centrui. Aktyviai dalyvavo Sąjungos suvažiavimuose, siūda-

mas parinktus, aktyvius narius, delegatus. Nenusiuntė delegatų tik į paskutinįjį Sąjungos suvažiavimą, vykusį prie Atlanto, nes tai jau buvo per iškaištinga, per toli. Skyrius itin daug gražių, kūrybingų pastangų padėjo organizuojant, pravedant Prezidento A. Smetonos gimimo šimtmečio minėjimą, surengtą Chicagoje, kuris buvo gana aukšto kultūrinio lygio ir gausus dalyviais. Skyrius savo pastangomis ir lėšomis išleido rašytojo Vaižganto raštus: "Rimai — Nerimai" ir padovanojo Lituanistikos Pedagoginiam Institutui, Chicagoje, kaip mokslo priemonę. Skyrius paaukavo apčiuopiamą finansinę auką Sąjungos leidžiamam leidiniui: "Tautinės Minties Keliu", tapo šio leidinio garbės prenumeratorius, be to, sutelkė dešimties egzempliorių prenumeratą. Skyriaus nariai prenumeruoja, skaito Dirva, žurnalą Naujoji Viltis. Paskiri nariai paremia savo spaudą ir asmenine auka. Remia vietas lituanistinę mokyklą, karts nuo karto jai skiria kokią kultūrinę dovaną, ar auką. Tai Cicero skyriaus apytikris veiklos veidas, kuris ir liudija šio skyriaus egzistencijos pateisinimą.

Šiuo metu skyrius, jo nariai gyvena, veikia dvidešimtmečio sukakties ženkle: rūpinasi, kad sukaktis būtų atžymėti iškilmingai. Bus pravesta loterija, kuriai savo kūrinius dovanojo dailininkai: J. Monkutė-Marks, J. Pautienius, A.

Rūkštelė, Vl. Vaitekūnas, tai konkreti, puiki jų parama skyriaus veiklai. Už ką skyrius gerbiams dailininkams ir taria širdingą dėkui.

METINIS VISUOTINIS SKYRIAUS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Nežiūrint, kad artėjančios sukakties darbai spaudžia valdybos narius, metinis visuotinis narių susirinkimas įvyko š. m. balandžio mėn. 7 d. Sigutės ir Juozo Žemaičių svetinguose gausiai tautodailės dirbiniais ir meno kūrinių išpuoštose namuose. Pirmininkavo J. Šulaitis, sekretoriavo inž. G. Biskis, tai pirmieji šio skyriaus nariai, aktyvūs ir šiandien. Perrinkta to pat sąstato valdyba ir kontrolės komisija: pirm. Pr. Kašiuba, vice-

(Nukelta į 4 psl.)

Vyt. Alantas jau namie

Rašyt Vyt. Alantas reiškia ko nuoširdžiausią padėką ir kartu apgailestauja, kad negali atsidėkoti asmeniškai visiems savo draugams, pažįstamiems ir giminaičiams, kurie, jam susirgus, pareiškė gyvu žodžiu, telefonu ir laiškais nuoširdžią užuojautą bei linkėjimų sėkmingai pasveikti tiek iš Detroito, tiek iš daugelio Amerikos vietovių.

Vyt. Alantas jau grįžo iš ligoninės ir gydomi namie.

MIRĖ PROF. JONAS PUZINAS



A. A. prof. Jonas Puzinas

Praeitą penktadienį, balandžio 14 d. staiga Chicagoje mirė prof. Jonas Puzinas, 72 m. amž.

Atsisveikinimas su velioniu įvyko Jaunimo Centre ir pirmadienį buvo palaidotas Tautiniuose kapuose.

Velionis priklausė Korp! Neo-Lithuania, buvo veiklus visuomenininkas ir mokslininkas. Buvo ALT S-gos leidžiamo leidinio "Tautinės Minties Keliu" vyr. redaktorius, talkinamas red. Jono P. Palukaičio, kuris baigia paruošti spausdinimui šio veikalo paskutinius skyrius.

Velionis nuliūdime paliko žmoną Konstanciją, dukras Aldoną ir Živilę ir sūnų Algimantą.

Dirva jiems reiškia užuojautą.



SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Carteris nebekandiduos sekančiam terminui? — Kariniai svarstymai apie susidariusią situaciją — Amerikiečių bazės Izraelyje ir Egipte — Sevčenkos atsisakymas grįžti...

Didžiausia sensacija prezidento Carterio spaudos konferencijoje po kalbos redaktorių sąjungos konvencijoje buvo ne jo planas kovai su infliacija, bet atsakymas į paklausimą, ar jis ruošiasi antram terminui. Jis sakė, kad ne (I don't definitely plan to run for reelection...). Normaliai kitokio atsakymo ir nebuvo galima laukti. Juk iki prezidento rinkimų dar du su puse metų. Mūsų atveju, tačiau, Carteris patyrė tiek daug nepasisekimų, kad daug kas mano, jog jis bus tik vieno termino prezidentas. Už tat tas klausimas ir atsakymas staiga pasirodė esą aktualūs.

Su infliacija Carteris žada kovoti savanorišku principu. Jis pats neleisias pakelti federalinių tarnautojų atlyginimą daugiau kaip 5.5% ir vetuosiąs kongreso priimtus įstatymus, jei jie didins biudžeto deficitą, vildamasis, kad tuo pavyzdžiu paseks ir privatus ūkio sektorius. Tos priemonės, aišku, gali kiek padėti, tačiau iš pirmų atgarsių neatrodo, kad bus pakankamai populiarios. Kritikai tuoju prikišo, kad prezidentas toleravo beveik 39% atlyginimo pakėlimą anglikasams, o biudžetas jau dabar turi 60 milijonų dolerių deficitą. Savo kovos su infliacija patarėju Carteris pasiskyrė buv. demokratų partijos pirmininką Robert Strauss, kuris laikomas apsiukriu derybų specialistu, tačiau ar jam pavyks sulaikyti darbininkus ir darbdavius nuo didesnių algų ir kainų pakėlimo, abejojama. Juo labiau, kad norint sumažinti energijos kainas teks kongreso priimtu įstatymu ar administracijos patvarkymu apdėti didesniu maitu įvežamą naftą, kas gerokai padidintų jos kainą ir būtų infliacijos paskatu.

Būdinga, kad nė vienas iš salėje buvusių redaktorių Carterio nepaklausė apie užsienio politiką apskritai ir furorą dėl neutrono bombos specialiai. Tai liudija, kiek mažai tie klausimai rūpi platesnei visuomenei. Mes patys, turėdami, iškilmingai tariant, interesų abejojame Atlanto pusėje, šiandien ilgiau sustosim prie triukšmo dėl neutrono bombos atgarsių.

N.Y. Times karinis korespondentas Drew Middleton, šio triukšmo proga apžvelgdamas bendrą situaciją, pastebi, kad Pentagono ir Gynimosi Sekretoriaus Brown pažūra būsimas karas neduos tiek laiko apsiginklavimui ir mobilizacijai kaip 1914-17 ir 1939-41 metais. Šiuo metu Europoje yra trečdalis JAV kariuomenės, kuriai skubiai bus reikalingi sustiprinimai. Pagal dabartinius planus kriežis atveju buvo tikimasi per 10 dienų ten pervesti vieną parašiutininkų diviziją ir 40 aviacijos eskadrilių. Pagal naujai ruošiamus planus - po 1983 metų norima per 7 dienas ten perkelti penkis divizijas ir 60 eskadrilių. Istorija mokanti, kad susirėmimai centrinėje Europoje tuoju persimeta ir į Viduržemio jūrą ir Art. Rytus. Ir anas kariškai yra gana stiprus, tačiau kiti naftos tiekėjai - kaip Saudi Arabija ir mažesnės Persijos ilankos pakraščio valstybės yra silpnos ir gali būti sovietų parašiutininkų taikiniu. Kad ten suvaidinti kokią rolę, JAV turi kontroliuoti Viduržemio jūrą. Tam reikalingas stiprus laivynas.

Kalbėdamas apie laivyno problemą, kolumnistas Joseph C.

Harsch pastebi, kad nors pats Carteris yra baigęs laivyno akademią Annapolyje ir 7 metus buvo karininku, jis nėra entuziastiškas tos ginklų rūšies šalininkas. Jo patvarkymu laivyno sąskaiton daugiau gauna kariuomenė ir aviacija Sunku išvaizduoti, kad ateityje laivynas suvaidintų tokią didelę rolę, kaip paskutiniuose karuose. Admirolai vis dar norėtų didelių lėktuvnešių, kurių vienas kaštuo-tų apie 2.5 milijonus dolerių, plus 90 ar daugiau lėktuvų 3 milijonų vertės. Aviacijos ir kariuomenės šalininkai tokių laivų statybą laiko visai nereikalinga. Laivynas tačiau turi daug draugų. Vienas jų, senatorius Gary Hart (dem. Colo.) įrodinėja N.Y. Times skiltyse, kad JAV yra sala, o ne žemyno dalis, ir už tat laivynas yra joms svarbiau už kitas ginklų rūšis. Esą, po antrojo pasaulinio karo buvo 215 incidentų, kuriuose JAV savo diplomatiją turėjo paremti karinės jėgos panaudojimu ar bent pademonstravimu. Toje akcijoje 177 kartus buvo pavartoti laivyno daliniai ir tik 45 - kariuomenės.

Kariniai apskaičiavimai yra susiję ir su taikos ieškojimu Art. Rytuose. Budamas šiuo metu kariškai stipresnis, Izraelis nenorės padaryti nuolaidų arabams, jei negaus kokių nors ypatingai tvirtų karinių garantijų. Viena iš geriau šių tokios rūšies garantijų būtų JAV kariuomenės pasiuntimas. Pasak James Reston tokia mintis jau yra puoselėjama Washigtone. Pagal ją, JAV galėtų gauti bazę pačiame Izraelyje, Viduržemio jūros pakraštyje kariuomenei ir Sinaus dykumoje aviacijai. Tam žinoma dar reikėtų dar daug derėtis.

Ryšium su bendra situacija suaktualėjo santykių su Turkija klausimas. Kaip žinia, Turkija prieš 3 metus, okupuodama dalį Kipro salos, tam panaudojo JAV ginklus. Tai buvo prieš taisyklę, už tat kongresas ją nubaudė, sulaikydamas ginklų tiekimą. Turkija iš savo pusės 'suspendavo' JAV bazes savo krašte, kurios yra labai naudingos sekimui sovietų Sąjungos karinių pasirengimų. Pora jų - Sinop Juodosios jūros pakraštyje ir Pirinlik - pietryčių Turkijoje yra būtinos. Už tat Valstybės Sekretorius Vance, kalbėdamas Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijoje, prašė ginklų tiekimo suvaržymą panaikinti. Jei kongrese tam būtų parodytas pritarimas, su turkais galima būtų susitarti dėl 'laikino' jų bazių atidarymo dar prieš formalų jau seniai sudarytos su-

tarties ratifikavimą. Toji sutartis numato 1977 metams Turkijai karinės pagalbos 175 mil. dolerių vertės ir ūkinę pagalbą 50 mil. Kaip matome, sumos labai nedidelės. Beje, administracija apsi-džiaugė, kad ir Izraelis, nesiskaitydamas su ginklų tiekimo taisyklėmis, panaudojo naujus JAV lėktuvus ir 'personalines' bombas, okupuodamas pietinį Libaną. Mat, jei kongresas už tat nenori nubausti Izraelio, kam bausti Turkiją?

Dar grįžtant prie Carterio ... Newsweek kolumnistas George F. Will apžvelgęs jo politiką sovietų atžvilgiu išveda:

'Neaišku kaip ir kodėl dabartinė administracija nustato savo politiką. Carteris yra prezidentas, bet sąmyšys (whirl) yra karalius. Carterio nusileidimas (negaminanti neutrono bombos), akompanuojant sovietų propagandai, buvo pavojingas ... Vien dėl to, kad Carteris nenutarė dar galutinai atsisakyti (nuo naujų ginklų), kai kurie žmonės gali jį girti už išvengimą klaidos, kiti tačiau gali atsiminti Samuelio Johnson pastabą: 'Arklys, kuris gali suskaičiuoti iki dešimties, yra tikrai dėmesio vertas arklys, bet ne ... matematikas.'

Blogėjančius santykius su sovietais negalėjo pataisyti ir jų aukščiausio JT biurokratijoje Ardadi Sevčenko atsisakymas grįžti 'pasitarimui' į Maskvą. Kaip JT Saugumo Tarybos pasekretorius su \$76,000 metine alga, Sevčenko formaliai nėra priklausomas nuo savo vyriausybės, bet, žinoma, ir ne gali eiti savo pareigų jai to nenorint. Sovietai aiškina, kad dėl to kaltos JAV žvalgybos institucijos ir iš viso Sevčenko buvo sulaikytas JAV-bėse jėga.

Kalbant apie pabėgimo iš sovietijos būdus ... 1974 metais į Švediją pabėgęs sovietų jūrininkas Valenti Agapov pasamdė mažą privatinį lėktuvą, kad iš Suomijos pasienio atgabentų savo motiną, žmoną ir dukterį. Lėktuvą nusileido sutartoje vietoje, tačiau moterys pavėlavo pusantrą valandos ir lakūnas, pamatęs artėjančią į jį KGB mašiną, pabėgo nusileidamas Suomijoje, kur jį policija suėmė. Motina Antonina Agapova, 69 metų, vėliau bandė savo bute Maskvoje nusižudyti. Perduotam švedu korespondentams raštyje ji aiškino, kad 'komunistai priverstė nusižudyti' ir kad Sovietijos piliečiai yra persekiojami mažesnių pareigūnų už Brežnevo nugaros. Švedijoje tas incidentas susilaukė didelio dėmesio.

BOMBA IR MORALĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)
savo sprogimais padarytų palyginti mažus nuostolius tolimesnėms objektams. Kas jų bijo, aiškina, kad tuo atveju sovietai panaudotų savo taktinius branduolinius ginklus, kurie yra didesnio kalibro ir todėl padarytų daugiau nuostolių ne tik kariams, bet ir civiliams. Į tai vakariečiai atsakytų kitais branduoliniais ginklais ir taip iš išibėgėjimo būtų prieita prie strateginio kontinentų bombardavimo su šimtais milijonų žmonių gyvybių paaukojimu.

Rimčiau pagalvojus toks argumentas nėra labai svarus. Juk dabar Europa ir Amerika saugiai jaučiasi tik dėl savo branduolinių ginklų persvaros ar lygybės. Jau dabar kariuomenė yra apginkluota 8 colių artilerijos sviediniais ir Lance raketom su ... atominiais užtaisais. Tačiau dabartiniai užtaisai sprogdami 50% energijos sunaudotų sprogimo jėgai, 35% karščiui ir tik 5% kaip staigia radijacija, o likusioji energija — ilgalaikė radiacijai, neleidžiančiai ilgą laiką prieiti prie sprogimo vietos. Tuo tarpu neutroninis užtaisas 34% panaudotų sprogimo (blast) jėgai, 25% karščiui ir 40% staigiai radiacijai. Susprogdinta ke-

lis šimtus pėdų virš puolančiu tanku, bomba užmuštų visus 300 jardų radiusu, o vienos kvadratinės mylios plote buvę kariai mirtų keliu dienų laikotarpyje. Kadangi netrukus po sprogi-mo radiacijos ten neliktų, savieji kariai greičiau galėtų pereiti į priešpuolį, negu 'nešvariom' branduolinėm bombom b o m b arduotose vietose. Į tai naujo ginklo kritikai atsikerta, kad kaip tik tos patogios ypatybės greičiau skatins pasinaudoti tuo ginklu, kas savo keliu padidins totalinio karo pavojų...

Tie kritikai, ir Carteris, kol kas dar nedavė rimto atsakymo į klausimą, kad, jei taip, kodėl iš karto nekapituluoti? Juk dabar iš-eina, ir tai galima Carteriui prikišti asmeniškai, kad nusileista sovietų propagandai prieš tą ginklą, ir Brežnevas jau gegužės 8-12 d.d. žada viešėti Bonnoje, kad pasinaudotų tos mažos bombos baimės rezultatais.

MOVE SOUTH TO WARMER WEATHER
WANTED. Person interested managing commercial and industrial heating, air conditioning, and refrigeration department for electrical contractor. Must have experience in estimating, installation, and service. Good pay plus commissions. Also needed
ELECTRICAL LINEMAN
Good pay. Excellent fringe benefits. Contact:
KELLEY ELECTRIC COMPANY
Post Office Box 428
Kennett, Missouri 63857
Cal Toll-free: 1-800-325-4008
(13-19)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings



1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330
Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SOVIETINIŲ VADOVŲ DESPERACIJA

"Imkite mane ir pažinkite sovietinę tikrovę", taip galėtų šauktis į skaitytoją sovietinė "Pravda" (š. m. sausio 14 d.), paskelbusi ilgiausią sovietinių varovų atvirą laišką į darbo liaudį.

Laiško pavadinimas rodo jo prigimtį ir reikalą. Štai laiško pavadinimas:

"Centrinio komunistų partijos komiteto, ministrų tarybos, komunistinio jaunimo centrinio komiteto, visąsąjunginio profesinės sąjungos komiteto laiškas sovietų profesinėms sąjungoms, SSSR ūkinėms organizacijoms, komsomolo organizacijoms apie socialistinių lenktyniavimų plėtimą kovojant dėl 1978 metų plano vykdymo perviršo ir dėl gamybos ir darbo kokybės gerinimo".

Sovietinio žargono abrakadabra lengvai iššifruojama. Tai eilinis rimbo pakėlimas, kada blėfinė socialistinės-kolektyvinės ūkininkavimo sistemos struktūra ir vėl pradeda irti, neteikti produkcijos, versti "dirbančiuosius" labiau suveržti diržus.

Desperatiškas aukštųjų varovų laiškas "Pravdoje" nėra vien tik geraširdiška apeliacija, bet nuožmus grasinimas, kurio sankcijos visad baigiamos kalėjimais.

Sovietiniai varovai akiai vykdo Lenino pramanytą ir Stalino patobulintą blėfą: socialistinė-kolektyvinė produkcija gali pagaminti produkcijos gausą, idealistiniai vykdydama lenktyniavimą darbe. Jeigu Ivanas pagamins vieną darbo vienetą, Vasilijus privalo pasitempti, ir pagaminti du darbo vienetus. Į tokį "lenktyniavimą" pažiūrėjęs Piotras dar labiau pasitempia ir pagamina tris darbo vienetus!..

Taip visoje savo vulgarybėje atrodo ta kolektyvinės gamybos struktūra, kuri privalanti savo produkcijos koeficientais "pralenksti" kapitalistinę gamybines sistemas. Ant tokio lenktyniavimų blėfo sovietiniai varovai ketina pastatyti savo produkciją.

Todėl, visų pirma, at-

spausdinta šimtai tūkstančių šūkių, kuriuos kabina fabrikuose ir kolchozuose. Tai senas Lenino posakis, kuriame nėra nė kvapo ekonomikos pažinimo, bet raginimas vergiškai dirbti vergų valstybės "globoj". Ant šio Lenino šūkio Stalinas pastatė savo "stachanovus", "pirmūnus" ir "udar-ninkus".

Leninas skelbė "dirbantiesiems":

"Darbo produktyvumas yra svarbiausia sąlyga pasiekti naujos visuomeninės santvarkos pergalę".

Leninas naiviausiai tikėjo, kad darbo produktyvumas neribotas, kad stovįs prie mašinos žmogus yra mašinos dalis. Šitokioje dirbančiojo asmenybės ir žmogiškosios vertės degradacijos ženkle jau 60 metų vyksta... produktyvumo kėlimas ir produkcijos gerinimas. Kad dirbantieji būtų "idealistai", atsirado jų idealistinio "mokyklos", tai SSSR baudžiamasis kodeksas. Už pavėlavimą į darbą penkeri kalėjimo metai!

Kolektyvinės gamybos, kur asmuo negali gauti jam atitinkamo uždarbio ir socialistinių lenktyniavimų v m u slogutis, kur bendradarbis piktybiniai varo kylį bendradarbiui, pasidarė katorginė sistema, kurioje gamykla ir kalėjimas sudaro vieną junginį. Todėl varovų raginimas "sparčiau dirbti" reiškia baudžiamojo kodekso "pagilinimą", bausmų smailio naują atsisukimą į dirbančiųjų terorizavimą.

Tas pats laiškas desperatiškai rėkia apie gamybos chaosą, apie žmonių nenorą vergauti fabrikuose ir kolchozuose, nes dirbs ar nedirbs: ateitis be perspektyvos, vargai nemažės.

Taip dėsto laiškas varovų laiškas:

"Mašinų gamybos įmonėse pernai bergždžiai stovėjo be panaudojimo dešimtys tūkstančių įvairių įrengimų. Kolchozuose ir sovchozuose bendras bergždžias įrengimų bei traktorių panaudojimas sudarė 13% viso darbo laiko. Derliaus

Žydų klausimas Baltistinių studijų konferencijoje

Vertinga ir nusipelnusi Baltistikos studijų puoselėjimo draugija (The Association for the Advancement of Baltic Studies) sėkmingai darbuojasi nuo 1968 m., kuomet džiaugiamės ir sveikiname. Gegužės 11-14 d.d. Toronte bus šios draugijos mokslinė konferencija su daugiau kaip šimtu paskaitų. Tai gražus laimėjimas, sutelkiant šios srities specialistus, ugdant bendravimą tarp Baltijos kraštų mokslininkų, o paskiau tas pasikaitas išleidžiant atskiru leidiniu ar dalį jų skelbiant kituose leidiniuose.

Šiuo kartu mūsų dėmesį sukelia konferencijos dalis, kur svarstoma Baltijos kraštų žydų tragedija - "Holocaust", kaip pavadinta programoje. Tam skiriamas didesnis dėmesys, kad net vyks trys sesijos šia tema. Jose kalbėtojais pakvies: Toenu Parming, F. Bruce Ashkenas, Dietrich Loeber, David Crowe, Mark Friedman, Warren Green, Dov Levin, Emmanuel Nodel, Ephraim Gordon (iš Tel Avivo universiteto Izraelyje), Gertrude Schneider, David Crowe, Helen Fagin, Eli Lederhendler (iš žydų teologinės seminarijos), B. Gurevitz (iš Tel Avivo universiteto), J. Ross, Z. Gitelman.

Kaip galima matyti iš vardu (David, Eli), kaip ryšku iš vietų kur tie paskaitininkai nuolat dirba (Tel Aviv, žydų teologinė seminarija), kaip žinoma iš jų raštų su stipriais pasisakymais prieš pabaltiečius (Levin) ir kaip paaiškėjo iš telefoninio pasikalbėjimo su pas-

rinkimo metu kas šeštas kombainas nedirbo".

Ar reikia baisesnio visuotinio apsilėidimo pavaizdavimo?

Kolchozuose ir sovchozuose pūva milijonai tonų bulvių, nes bulvės nelaiku kasamos, iškastos neapsaugojamos nuo drėgmės. Pūva rugiai, nes kombainiai netvarkoj. Pūva daržovės "morkų, svogūnų, kopūstų sovchozuose", nes neapsaugotos nuo parazitų ir oro atmainų. Gyvulių prieauglius: teliukai ir paršiukai masiniai prarandami, nes pastatų ir pašaro sąlygos neatitinka ir minimumui. Prarandami milijonai tonų mineralinių trąšų be efekto ir naudos.

Visa tai rūpestingai išsiskaicioja sovietinių varovų laiškas, pasiekęs pasaulį per sovietinę "Pravdą".

Tokios katastrofiškos netvarkos akivaizdoje, varovai apeliuoja į dirbančiuosius, reikalaudami "didvyriškai stoti į socialistinių lenktyniavimų avangardą".

Tas "Pravdoje" paskelbtas laiškas rodo absoliutų "komunizmo statybos" blėfą. Jeigu sovietiniam ūkininkavimui netalkintų kapitalistinis pasaulis, sovietinė imperija sugriūtų ant savo molinių kojų ryt ar poryt. Deja, kapitalas ištikimai šeria sovietinę baise-nybę.

To fakto akivaizdoje, keistai skamba rezistencinio lietuvių organo seime kilę piktybiniai ginčai dėl rezoliucijos, smerkiančios JAV-ių paramą Sovietijai. Ir ta rezoliucija buvo... at-mesta! (rd)

kaitų organizatoriumi - Williams kolegijos, Mass. prof. R. Misiūnu - didžioji šia tema kalbėsiančių dailis yra sukviesti žydai.

Kad žydai daug nukentėjo nacių okupacijos laikais, tai visiems žinomas dalykas. Tai buvo baisi skriauda jų tautai. Mes tai suprantame, atjaučiame ir žinome, kad jie turi teisės kelti balsą prieš tą nacių vykdytą genocidą.

Tačiau tas viskas turi būti daroma be skriaudos lietuvių tautai, kurios nariai yra parodę heroiško pasišventimo gelbstint žydus. Klausimas būtų visapusiškai ir objektyviai nušviestas, jei dalyvautų ir lietuviai mokslininkai, tais laikais buvę Lietuvoje ir gerai išvykius pažįstantieji. Dabar iš lietuvių tose svarstybose nedalyvauja tik du: pats jų organizatorius dr. R. Misiūnas, gabus, bet dar jaunas žmogus, anų laikų Lietuvos arčiau nepžįstas, kurio vardo dar nerandame nei Lietuvių enciklopedijoje, nei Encyclopedia Lituanica, nei jaunųjų mokslininkų vardyne, išleistame ryšiumi su trečiuoju mokslo ir kūrybos simpoziumu (1977.XI.24-27). Nieko prieš jį ne turime, jo mokslinius polėkius gerbiame, bet šiuoju atveju lietuvių pusę pilnai atstovauti jis nėra pasirošęs. Antras lietuvis, kuris šiose svarstybose pakviestas dalyvauti - tai Kento valst. universiteto prof. Jonas Cadzow. Tai taip pat mielas žmogus, bet augęs išeivijoje, Amerikoje. Tomis lemtinomis dienomis Lietuvoje nebuvęs, nuo žydų likiminio klausimo Baltijos kraštuose stovėjęs nuošaliau ir taip pat šiam uždaviniui nepasirošęs.

Tuo tarpu gi žydai šiam klausimui rinko medžiagą daugiau kaip per tris dešimtmečius. Dėl suprantamų priežasčių juose išaugęs stiprus kartėlis ne vien prieš nacius, bet ir prieš Baltijos kraštų žmones. Apie tai teko patirti net vedant susirašinėjimą su lietuvių išgelbėtais žydais, kurie pasako gražių žodžių apie juos gelbėjusius lietuvių šeimas ar pavienius žmones, bet laikosi labai rezervuoti atžvilgiu nepakaltinamumo visos lietuvių tautos. O jau gautas laiškas iš Lietuvos žydų sąjungos Izraelyje, buvo tiesiog kaltinimo aktas lietuviams.

Taigi - šis klausimas opus. Paliekant jį spresti tik vienai šaliai, jo sprendimas nebus nei objektyvus, nei pilnas. Šiame simpoziume lietuvių bei kiti pabaltiečiai beveik neatstovaujami. Iš viso lietuvių, nei kiti pabaltiečiai, šio klausimo aiškinimui ir sprendimui dar pilnai nepasirošę, o daugiau žinantieji net nebuvo pakviesti, įjungti į šias svarstybas.

Žinant, kad šių svarstymų duomenys vėliau bus perteikiami pačių pabaltiečių vardu, o tuos duomenis telks Izraelio ir kitų vietų žydai (bent daugumoje), rezultatai gali virsti savų paties apskaltinimu, ir tai nepagrįsta ir nepateisinama.

Todėl reikia arba šio klausimo svarstymą iš šios konferencijos iš viso atidėti vėlesniam laikui, kai lietuviai, latviai ir estai bus geriau pasirošę, arba bent įtraukti naujus žmones - lietuvius, estus, latvius - kurie nacių okupacijos metu buvo Baltijos kraštuose, kurie patys iš pirmutinių šaltinių gali būti tikrovės liudininkai. Rodosi, ta kryptimi linkstama pasukti, ir tai geras ženklas.

Palikti visą reikalą taip, kaip dabar yra, būtų nusikaltimas prieš reikalo bešališką abipusį tyrimą ir gali vesti prie netikslių ir nemalonių rezultatų. Minėtoji Baltistinių studijų puoselėjimo draugija AABS turi pasitikėjimą. Ši konferencija, kiek teko patirti, yra remiama kaip Kanados, taip JAV išdu ir fondų lėšomis ir vienpusiškas klausimo sprendimas gali būti teikiamas platesnis, o gal net nepelnytas ir nepageidaujamas, pa-

sitikėjimas.

Reikšminga, kad paskutiniu laiku žydų pastangomis, su Maskvos palankumu, keliamos gausesnės bylos prieš pabaltiečius; kad dienraštis "Chicago Sun-Times" išspausdino priedą "The Holocaust" - apie žydų likimą Europoje - ir jo 200,000 egz. paskleidė tarp Chicago apylinkių moksleivių; kad per keturis vakarus televizijoje bus rodomas filmas "Holocaust", o gegužės 11-14 d.d. pabaltiečių studijų konferencijoje bus simpoziumas tuo pačiu "Holocaust" vardu. Ar nėra čia tarp viso to kokio nors neviešo ryšio?

Baigdamas noriu pabrėžti, kad mes smerkiame nacių prievartą ir smurtą, stipriai pasisakome prieš nekaltų žydų genocidą, jautiame blaivaus prielankumo Izraeliui ir žydų tautos mokslininkams, bet turime teisės reikalauti ir laukti, kad būtų sudarytos sąlygos reikalingai vispusiškai ištirti, neatstumiant nuo tų problemų svarstymo pačių lietuvių ir kitų pabaltiečių, ypač betarpiškai įvykius sekusių begyvenant savose tėvynėse. Kai reikalingas liečia teisingumą visos mūsų tautos atžvilgiu, negalime to dalyko organizuoti vienapusiškai, pilniau neįjungiant tų pabaltiečių, kurie reikalą pažįsta.

(J. Pr.)

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti auokojo:

J. Malskis, Cleveland 7.00
Dr. J. Pavilionis, Chicago 7.00
M. Mažeika, St. Joseph .. 2.00
V. Venckus, Maracay 2.00
V. Kulikauskienė,
Chicago 15.00
E. Čigas, Lakewood, O. 10.00
O. Kremeris, Chicago 7.00
J. Vadopalas, Chicago 2.00
A. Pintsch, West Milford 2.00
J. Račila, Cleveland 7.00
Dr. E. Jansonas, Oosterville 7.00
A. Atkočaitis,
Dearborn Hts. 2.00
V. Vaitekūnas,
St. Petersburg 2.00
I. Ramonas, Orland Park 2.00
O. Kovas, Omaha 2.00
G. Juškėnas, Cleveland .. 5.00
A. Mironas, Karlsbad 3.00
A. Sajauskas, Baltimore 11.00
J. Dayalga, Gulfport 3.00
S. Kuzmickas, Chicago .. 4.00
V. Paukštyn, West Hill .. 2.00
S. Žilinskas, Cleveland .. 2.00
K. Pralėika, Little Falls .. 2.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

MAINTENANCE SHIFT LEADERS

Major enclosed regional shopping center in Eastern Cleveland suburbs has positions open for shift leaders in each of its three shifts. Applicants should have experience in general maintenance, and janitorial supervision, electricity, plumbing, grounds care and floor care. Salary negotiable.

Call: Anton Pestyk,
216-663-1250

MACHINE SHOP
EXPERIENCED
TURRET LATHE OPERATOR
AND
2 A.C. MACHINIST
OPERATOR
APPLY IN PERSON
RUTH-BERRY CO.
A SUBSIDIARY OF DANIEL
INDUSTRIES INC.
5025 Jensen Dr.
Houston, Texas 77026
An Equal Opportunity Employer
(15-20)

Diplomatijos paraštėje (51)

Vaclovas Sidzikauskas

CICERO...

Latviai turi vilties...

Mudviems su Bronium Dailide buvo sunku suprasti, kas iš tikrųjų tuo metu dėjos Kaune. Maskvos ultimatumo priėmimas reiškė Lietuvos nepriklausomybės laidojimą. Ar prezidentas, vyriausybė ir kariuomenės vadai turėjo teisę kapitučiuoti ir be jokių rezervų priimti pramanytais kaltinimais paremtą Sovietų ultimatumą? Kodėl jie neapeliojo į tautą ir į pasaulį, neorganizuoją, kad ir simbolinį, pasipriešinimą, juo labiau kad paskutinėje bėdoje turėjo galimybę pasitraukti į vakarus? Maskvos strategija Pabaltijos valstybėms atkirsti pasitraukimo į vakarus galimybę, pirmąją auką pasirenkant Lietuvą, mudviems su Dailide ir Taline, buvo aiški. Taline su įdomumu stebėjau latvius ir estus. Abieji, ypač latviai, išdidžiai tarp savęs kalbėjo, kad su jų kraštais nieko panašaus atsistoti negali, kad Lietuva nemokėjo tvarkyti savo santykių su Rusija, tuo tarpu kai, pav. Latvijos užsienių reikalų ministeris Muntersas esąs visai kito kalibro ir kitos politinės išvalgos diplomatas.

Sekmadienį, birželio 16 d. po piet, Estijos užsienių reikalų ministeris L. Piip, kurį gerai pažinojau iš mūsų bendros veiklos Ženevoje, konferencijos dalyvių pakvietė į savo vasaros rezidenciją. Būdamas pas jį staiga pastebėjau estų ir latvių nervingumą, susirūpinimą ir nusiminimą. Paaiškėjo, kad po to, kai Sovietų karinės jėgos užėmė Lietuvą ir tų dviejų valstybių vyriausybės gavo panašius Maskvos ultimatus. Į Taliną skubiai buvo iškviestas savo dvare vasarojęs Estijos prezidentas K. Paets.

Nutraukėme visus pasitarimus ir posėdžius ir tą patį vakarą lietuviai ir latviai išvažiavome į Rygą. Pirmadienio rytą, birželio 17 d., ją pasiekęs mačiau sovietų tankus išrikiuotus miesto aikštėse ir besišvaistantiems gatvėse. Turėdamas keletą valandų laiko, Rygoje aplankiau savo kolegą Praną Dailidę, mūsų pasiuntinį Latvijai. Jo žinios ir nuotaikos buvo tos pačios, kaip ir Taline.

Po piet traukiniu išvykau į Kauną. Tuo pačiu traukiniu iš Talino suvažiavimo grįžo ir Antanas Venclova, kurį pažinojau lietuvių rašytojų susitikimų ir subuvimų Metropolio restorane ar viešbutyje su iš Maskvos atvykusiu mūsų atstovu ir poetu Jurgiu Baltrušaičiu. Be A. Venclovos, taip pat dažnai dalyvaudavo Balys Sruoga, Petras Cvirka, Krė-

vė-Mickevičius, kartais Binkis ir Karsavinas. Pakeliui šiauliuose gavome lietuvišką laikraštį, kuris skelbė, kad Merkio ministerių Taryba atsistatydino, kad naują vyriausybę pavesta sudaryti Justui Paleckui ir kad toj vyriausybėj švietimo ministeriu būsiąs Antanas Venclova. Pastarasis traukinyje manęs klausė, ar tai galėtų būti tiesa ir kokią patarimą aš jam galėčiau duoti. Aš atsakiau, kad visų lietuvių pareiga yra gelbėti tai kas dar galima išgelbėti, ir kad tikroji padėtis mums paaiškės tik Kaune.

Atvykęs į Kauną radau šiurpų vaizdą: daugybę sovietų tankų, sovietines sargybas prie prezidentūros, užsienių reikalų ir kitų ministerijų, prie bankų ir visų svarbesnių įstaigų. Gatvėse verkė žmonės, o komunistinė penktoji kolona "laisvino" politinius kalinius iš Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo ir džiūgaudama demonstravo prie Sovietų pasiuntinybės. Savo įstaigoje Laisvės Alėjoje radau viską kaip buvus, tik buhalterio padėjėjo kėdė buvo tuščia. Paaiškėjo jį buvus slaptu komunistu ir dabar einančiu kokias tai svarbias pareigas.

Per Kauno radiją buvo skelbiamas Merkio ministerių tarybos nutarimas prezidento A. Smetonos pasitraukimą iš Lietuvos laikyti jo atsistatydinimu. Tame, vadinamu, paskutiniuoju Ministrų Tarybos posėdyje, galėjo dalyvauti tik keli ministrai, nes užsienių reikalų ministeris Urbšys dar nebuvo sugrįžęs iš Maskvos, Krašto Apsaugos mi-

nisteris Musteikis buvo drauge su Prezidentu pasitraukęs iš Lietuvos, kai kurie kiti ministrai, dėl vienos ar kitos priežasties, posėdyje nedalyvavo. Tiek aš, tiek mano vienminčiai, turėjome abejonių dėl to posėdžio ir tokio jo nutarimo teisėtumo, tiksliau dėl to nutarimo suderinamumo su Lietuvos konstitucija. Iš Ministrų Tarybos generalinio sekretoriaus, savo bičiulio Vinco Mašalaičio ir vėliau iš paties Merkio sužinojau, kad tokį nutarimą padaryti Merkį privertė Maskvos emisaras, tikrasis Lietuvos "Staathalteris" Dekanozovas. Dėl pasaulio opinijos, kuriai ji buvo jautri, Maskvai rūpėjo išlaikyti formalų konstitucinį teisėtumą.

Išvažiudamas į Kybartus prezidentas Smetona ant savo rašomojo stalo prezidentūroje paliko tokio turinio raštą: "Sunegalavęs išvykstu į užsienį; remdamasis Lietuvos konstitucija (71 str.) pavežu Ministeriui pirmininkui Antanui Merkiui mane pavaduoti. Kaunas, 1940 m. birželio 15 d. A. Smetona, Respublikos Prezidentas". (Cituoju iš atminties). Pagal Lietuvos konstitucijos 71-ą straipsnį Respublikos prezidentą pava duojantis ministeris pirmininkas neturi pilnos prezidentinės galios, neturi teisės paskirti kitą ministrą pirmininką. Pilnas Respublikos prezidento teises ministeriui pirmininkui suteikia tik Lietuvos konstitucijos 97-asis straipsnis, kuris numato atvejį, kai prezidentas miršta ar atsistatydina. (Bus daugiau)

(Atkelta iš 1 psl.)
pirm. Z. Juškevičienė, sekr. D. Liepienė, išd. J. Činkus, tai, berods, jau bus jų penkta kadencija. Na, bet ką darysi: kas veža, tą ir plaka...

Susirinkimas gana smulkiai aptarė artėjančios suakties banketo reikalą, pasiskirstė pareigomis. Kelias, svarstytas klausimas išleisti atskiru leidiniu skyriaus narės, poetės Al. Kašiubienės eilėdarą vaikams, kurią ji taip dažnai paskleidžia savo mažiesiems draugams periodikoje ir kurią mokyklinio amžiaus vaikų vertina: išmoksta eilėraščių, juos deklamuoja uždaruose ir viešuose renginiuose. Šis pasiūlymas, išleisti eilėraščių atskiru leidiniu yra itrauktas į skyriaus veiklos programą, kaip konkretus kultūrinis, literatūrinis uždavinys. Svarstyti ir kiti reikalai.

Susirinkimo oficialiai programai pasibaigus, Pr. Kašiuba padarė malonią staigmeną: iš juostos davė progos išgirsti A. Smetonos, Nepriklausomos Lietuvos Prezidento kalbos ištrauką, pasakytą jo kelionių metu po Amerikos lietuvių kolonijas, jam vedant Lietuvos gelbėjimo akciją. Prezidento kalba skambėjo aiškiai, ryškiai, žodžiai įtikinantys ir nuteikiantys ryžtis veiklai, kad Lietuva ir vėl būtų laisva tarp laisvų Europos tautų, ir vėl jos tautinė vėliava garbingai plevėsuotų Europos ir pasaulio politiniuose forumuose.

Pr. Kašiuba užsiminė ir apie Prezidento A. Smetonos gyvenimo-veiklos rengiamą jo dokumentinį filmą, bet sukliuvo darbas dėl finansų stokos. Jis pasakė, kad šiam filmui pagaminti reikia ne mažiau aštuonių ar dešimties tūkstančių dol. Daugumos nuomonė, kad

nežiūrint kiek daug kaštų šio filmo pagaminimas, jo atsisakyti negalima, reikia pagaminti, nes tai yra nepaprastai didelės valstybinės reikšmės dokumentinis filmas. Filmo pagaminimas yra ne tiek iškaščių, kiek tautinės ambicijos ir pareigos reikalas. Atrodo, kad šio filmo pagaminimo pareiga ir atsakomybė turėtų tekti visai mūsų Sąjungai. Cicero skyrius, priešakyje su pirm., A. Kašiuba, kuris jau yra įdėjęs daug sielos, rūpesčio ir jau atlikęs didelę darbų dalį galėtų ir likti šio atsakingo uždavinio vykdytojas, skyriaus nariams talkinant.

Skyriaus susirinkimas, kaip ir visi kiti, praėjo nuširdaus atvirumo, draugiškumo nuotaikoje: skyriaus nariai jaučiasi esą kaip vienos šeimos nariai, kuriuos jungia Tautinės Sąjungos idėja ir stipri Lietuvos laisvės viltis.

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND MACHINISTS N/C OPERATORS

Must have job shop experience & be able to set up work from blue prints & close tolerance.

Excellent working conditions, full benefits, sick days & pension plan.

Call 203-327-5711

STAMFORD TOOL & DIE
25 CRESENT STREET
STAMFORD, CONN. 06906

An Equal Opportunity Employer M/F (14-19)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN OR 1ST CLASS

TOOL AND DIE MAKERS

For building and repair of small dies must have job shop experience and be able to set up work from blue prints and close tolerance.

HOLY SPRING DIVISION

400 Elm Street

Holly, Michigan 48442

313-634-8281

(16-25)

IMMEDIATE NEED FOR 1ST CLASS BRIGEPOT OPERATORS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. We're a young progressive company, looking for a person with your skills and background. 3 years experience minimum. Days, overtime. Excellent wage and benefit program.

NORBERT INDUSTRIES

313-759-5530

(16-20)

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS

DIE DESIGNERS

Experience in "FLYING DIES" for "Roll Forming" industry. Looking for someone to move up in our organization, to help oversee tool design, do some quoting and help deal with some customers.

Excellent opportunities — present and future. Progressive company.

PERMANET, TOP PAY, FULL

MEDICAL, CASH QUARTERLY

BONUS.

27 Employee Die Shop

In Addison, Ill. 60101

312-543-4655

(14-16)

MACHINIST

Able to set up and run a shaper planer, Surface Grinder, Blanchard Grinder, Vertical Milling Machine, Drill Press etc. Must have tools of the trade. Excellent opportunity. 1st and 3rd shifts. Steady work, superior benefits. Apply at:

PLUMB TOOLS — AMES, A MCDONOUGH CO.

4837 JAMES STREET

PHILADELPHIA, PA. 19137

E. O. E. M/F

(15-17)

WANTED CARBIDE AND/OR METAL SAW SHARPENER

Previous experience helpful but not necessary mechanical ability required. We are located in the Ferndale Hazel Park area. Pay competitive with non-automotive industry. Paid vacations, paid holidays, paid sick days, paid Blue Cross & Blue Shield with master medical rider. Hours 7:30 a.m. to 4:30 p.m., five days a week some overtime. Contact JIM PIGGOT

KEEN EDGE SAW CO.

2801 Hilton, Ferndale, Mich.

Between 8 a.m. & 3:30 p.m.

Monday through Friday

for appointment.

Saturday interviews arranged. (15-24)

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Vienos savaitės kelionė į Lietuvą gegužės mėn. 14-22 d. Šešios dienos Lietuvoje. Kaina 849 dol.



Dviejų savaitių kelionės į Lietuvą, Austriją ir Vokietiją iš Bostono, New Yorko, Clevelando ir Detroito

Birželio 20 — liepos 4, liepos 8 — 22

Lietuva, Austrija ir Vokietija... 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 3 naktys Vienoje ir 3 naktys Muenchene.

Nuo rugpiūčio 13 iki rugpiūčio 27

Lietuva, Vokietija... 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 4 naktys Muenchene, romantišku keliu į Frankfurtą ir 2 naktys Frankfurte.

Visos grupės bus lydimos patyrusių palydovų.

Daugiau informacijų kelionių į Lietuvą reikalu prašome kreiptis:

Algirdas Mitkus arba

Baltic Tours

8 White Oak Road

Newton, Mass. 02168

(617) 969-1190

Clevelande:

(216) 692-1707

Detroito:

(313) 453-8614



KŪRYBA IR MOKSLAS



VYDŪNO DVASIA GYVA

LIETUVIŲ TAUTOS KŪRĖJO IR MINTYTOJO GIMIMO
IR 25 METŲ NUO MIRTIES SUKAKTĮ MININT

Šiomet, Lietuvos nepriklausomybės Jubiliejiniais metais, sukako 110 metų nuo rašytojo filosofo Vydūno gimimo ir 25 metai nuo jo mirties. Vydūnas buvo vienas iš reikšmingųjų lietuvių tautos žadintojų, mintytojų, o taipgi ir vienas originalaus veido lietuvių rašytojų.

Vydūno gyvenimas — nuolatinis budėjimas lietuvių sargyboje, o jo kūryba — lietuviškos dvasios galių ieškojimas, jų ugdymas, lietuviškos dvasios pagrindų stiprinimas. Jo mintys gilios, filosofinės, savaimingos. Norint Vydūno mintis suprasti, reikia į jas atidžiai įsigilinti. Tik tada pastebima, kokios didingos mintys, kokie neįkainojami dvasios turtai glūdi jo kūryboje. Tada lyg pajunti, kad šioj žemėn, kur iš kiekvieno reikalaujama kovos ir darbo, vis dėlto miela ir malonu gyventi.

Anie reikšmingi lietuvių tautos politinio gyvenimo įvykiai giliu rūpesčiu prislėgė kiekvieno tikro lietuvių sielą, nustelbė kitokius gyvenimo jo momento kultūrinius reiškinius. Dėl tų politinių įvykių praėjo ir mažiau pabrėžtai reikšmingos lietuvių tautos mintytojo, dainiaus ir veikėjo Vydūno vaisingo literatūrinio darbo sukaktuvės. Tur būt senesnieji dar prisimenam, kai Lietuvos nepriklaus-

J. MIŠKINIS

mybės išlaikymo rūpestis nustelbė ir skaudžią žinią, kad Vydūnas, tauriausias lietuvių saugotojas ir jos gynėjas Prūsų Lietuvoje, reikšmingo savo gyvenimo įvykio išvakarėmis neteko laisvės! Vokiečiai apsvaigę savo laimėjimais, pasistengė apkartinti taikaus lietuvių veikėjo reikšmingiausią jo gyvenimo momentą. Jis buvo suimtas ir kalinamas Tilžėje. Hitlerininkai nesuradę kaltės, po dviejų mėnesių iš kalėjimo išleido ir paliko stropioj policijos priežiūroje.

Vydūno gyvenimas buvo nuolatinis budėjimas lietuvių sargyboje, o jo kūryba — lietuviškosios dvasios galių ieškojimas ir jų ugdymas.

Jis gimė 1868 m. kovo 22 d. Jonaičiuose, šilutės apskrity, Pilkalnės apylinkėse. Pirmąsias mokslo žinias įgijo iš savo tėvo, Berlyne baigusio misijų mokslus, ir kurį laiką kunigavo žemaičių krašte, vėliau mokytojavo sio Hažoje Lietuvoje. Iš tėvo Vydūnas ir paveldėjo lietuviškąją sąmonę. Jis, būsimasis rašytojas, brėdamas mokė Pilkalnės ir Ragainės mokytojų seminarijoje. Subrendimu stiprėjo ir jo ietyviybė. Jis savo autobiografijoje taip rašo: "Dar vaikas būdamas ir pastebėjęs, kaip doriškai silp-

ninami yra lietuviai vokiečiai, kai jiems apreiškiamą panieką, pasiryžau savo amžių tam skirti, kad lietuviai galėtų jaustis garbės vertais žmonėmis".

1888-1892 m., būdamas mokytoju Kintuose, jis brandino savy lietuviybės jėgas, kurios galingai ėmė reikštis 1892-1912 m., jam bedirbant mokytojo darbą Tilžės vidurinėje mokykloje. Žodžiu, prasminga lietuviškoji veikla augo su jo gyvenimo patirtimi ir studijomis Greifwaldo, Halės ir Berlyno universitetuose. Jis studijavo filosofiją, religiją, meną, literatūrą ir kultūros istoriją, gamtos mokslus, teisės filosofiją, ir sanskritą, graikų, lotynų, prancūzų ir kitas kalbas. 1917-1919 m. buvo Berlyno universiteto Oriento seminaro ietyvių kalbos ir kultūros docentu.

Vydūno lietuviybės ugdymo intensyviausią veiklą prasidėjo apie 1895 metus. Jis tada jau buvo mažosios Lietuvos tautinio gyvenimo aktyvus veikėjas, mokė jaunimą vaidinti, giedoti, giedoti, dainuoti, rengė su jaunimu tautines šventes, mokė juos lietuvių kalbos, sakė jis įvairiose vietovėse kalbas, skaitė patriotines paskaitas, kuriomis žadino lietuvišką jaunųjų sąmonę. To paties siekdamas, Lietuvos nepriklausomybės metais jis lankė ir Didžiąją Lietuvą. Kurį laiką buvo net mokytoju Telšių gimnazijoje.

Taigi Vydūno lietuviškas visuomeninis ir kultūrinis darbas yra susijęs su jo literatūriniais darbu — kūrybiniu darbu. Iš Prigimtės turėdamas lakią vaizduotę ir būdamas gausiai apdovano-
tas kūrybinėmis galiomis, dar vaiku būdamas, savo amžininkams sakydavo improvizuotas pasakas. Jo pirmieji rašiniai, vaikalėliai — poemėlės ir apysakaitės buvo parašyta vokiškai. Apie savo lietuvišką literatūrinę darbo pradžią Vydūnas taip sako: "Iš pradžių nežinojau, kaip taip pradėjus. Ir tik tai, progai pasitaikius, prisipažinau lietuvis esąs. Bet rašinėjau, kaip iš mažų dienų darydavau, poemėles ir apysakėles vokiečių kalba. Nemačiau kelio, kaip sudarytą prigimtą kalbą gerinti galėčiau. Ir tik iš lengvo, Tilžėje susijęs su kitais lietuviais, pabrėžiau ir lietuviškai rašyti".

Jis pirmą didesnį kūrinį "Pasiilgimas Veldėtojo" parašė 1898 m., kuris buvo

(Nukelta į 6 psl.)

BALYS AUGINAS

SAULĖS SUGRIŽTUVĖS

(Pagoniški rimai)

Mano protėvis švenčia Velykas,
Atgręžęs veidą į saulę:

— Saulė, saulele,
Šviesos motinėle,
Pridenki žemele
Šiltąją skara —

— Saule, saulele,
Dievų karūnėle,
Riedėdama
Dangaus pakraščiu
Debesėlio ratuose,
Palaimink mus,
Ir javą ir laukus
Savo gerąją ranka,
Spindulėlių pirštais
Uždėk ažuolo šaką
Ir tulpių žvakeles,
Pabučiuok beržą —
Ir užkais jo širdis
Pavasario krauju,
Saldžiąją sula — —

O mes skeliame titnagą,
Kuriamė laužą aukos
Ir šildome tau guolį,
Pūkinius debesų patalėlius,
Kad būtų tau šilta
Vėliai pas mus
Iš Anapilio
Tamsių dauburių.

— Saule, saulele
Pridenki žemele
Šiltąją skara — —

PROTĖVIO AUKA

NUO žemės skvernų purvinų
Pavasaris pakelia gilę —
Nuo žaibuojančių saulės kardu
Taip svaigu, taip krūtinėj saldu,
Jog panūsta senolis sparnų,
Kad galėtų, apskristi tas lygumas,
Kurias jo širdis papaikėlė myli.

O gilė pavirtus į ažuolą,
Ir beržo balti marškiniai
Mėnesienoje šviečia balandžio sparnais — —
Protėvis kelia saulutę iš patalo,
Užkuria aukurą, sudėjęs svajones —
Jas patiki saulei ir ažuolai. Sakalo
Plunksnos, kanapės, linai —
Liepsnoja senolio malda. O pelenais
Laumės apiburia lauką — —

Priima dievas perkūnas maldas
Ir mano protėvio auką.

PRIE DRAUGO KAPO

(Miniatiūra)

Bičiuli,
Tu čia su dulkėmis guli,
Dumblėtu virtęs moliu —
Aš epitafiją rašau smėly:
— — Žydėjai, kaip gėlė
Žmogum ir mano broliu — — —

1978 METŲ DIRVOS NOVELĖS KONKURSA

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1978 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinaival būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąją pavardę, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

PRIĖMIMAS IR IŠKILMĖS MELBOURNE

Visoje Australijos lietuvių bendruomenėje buvo labai gražiai ir iškilingai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 60-ties metų sukaktis. Tačiau iš visų minėjimų išsiskiria Melbournas. Be iškilingų pamaldų, kurias atlaikė ir pamokslą šios dienos progai pasakė kun. P. Vaseris, bažnyčioje, šalia Lietuvos ir organizacijų vėliavų, buvo ir Čekoslovakijos, Latvijos, Lenkijos ir Vengrijos vėliavos bei jų atstovai. Minėjimas buvo pradėtas energingo Apylinkės pirminko Albino Pociaus, po ko sekė Viktorijos Parlamento nario B. Skeggs kalba ir meninė programa.

Tačiau reikšmingiausias šio minėjimo punktas buvo priėmimas, surengtas Apylinkės Valdybos Lietuvių Namuose. Šiame priėmime dalyvavo daug garbingų svečių ir gerų lietuvių prietelių. Politikai, ministrai, bažnyčių dignatoriai, įvairių valstybių konsulai ir kitų pavergtų tautų atstovai rado jaukią globą gražioje lietuviškoje aplinkumoje. Tarp šių svečių buvo Australijos federaliniai ministrai: A. Street, I. Webster, valstijos ministeris W. Jona, reprezentavęs taip pat ir Imigracijos ministerį McKellar, keturi parlamento nariai, liberalų, darbiečių ir demokratų partijų vadovai ir atstovai, Vokietijos, Latvijos, Nauru, Islandijos, Peru, Graikijos, Tailando konsulai, Australijos karių legiono prezidentas, Australijos Laisvųjų Masonų Gand Master'is, Melbourn ir Shepparton miestų atstovai, Universiteto atstovai, Etninių grupių, Gerųjų Kaimynų, Aviacijos, miesto savivaldybės ir rotušės, Pavergtųjų Tautų, Baltų Komiteto, Laisvosios Kinijos, Skautų Vyr. S-gos ir kt. sąjungų pirminkai ir atstovai. Melbourn arkivyskupas Dr. F. Little, Ukrainiečių vyskupas I. Pransko, presbiterionų, Bielarūsų, liuteronų bažnyčių vyskupai ir atstovai, bei kiti aukštieji paskirų institucijų atstovai su savo žmonėmis dalyvavo šiame, iki šiol niekuomet tiek daug aukštųjų svečių neturėjusiame, pobūvyje. Šio vakaro iškilingą dalį pradėjo Apylinkės pirminkas A. Pocius, vėliau B. Stankūnavičius gražiai apibūdinus šios šventės prasmę. Iš svečių pirmasis pradėjo kalbėti Federalinis Darbo ministeris A. Street, kuris po savo gražios kalbos pakėlė tostą už Lietuvą. Vėliau kalbėjo kitas federalinis ministeris I. Webs-

ters, iškeldamas Vasario 16-sios reikšmę ir palinkėdamas lietuviams jų troškimo — Lietuvos laisvės išsipildymo. Gražioje kalboje Viktorijos Imigracijos ministeris ir didelis lietuvių draugas W. Jona, kuris apie Lietuvą tikrai daugiau žino negu daugelis ir iš pačių lietuvių, labai gražiai svečiams paaiškino ką reiškia spalvos, esančios Lietuvos trispalvėje. Žodį tarė ir Melbourn arkivyskupas dr. F. Little bei kiti, gražiai paminėdami Lietuvą.

Po visų oficialiųjų kalbų, visi svečiai buvo gražiai pavaišinti.

KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKO IŠVYKA ADELAIDEN

Dabartinis Australijos Krašto Valdybos pirmininkas prof. dr. A. Kabaila jau yra per savo darbo kadenciją aplankęs kone visas didesnes ir mažesnes mūsų kolonijas, susipažindamas su vietos lietuviomis ir jų veikla. Jo apsilankymai beveik visuomet būna paminėti vietos spaudoje, per radiją, o kartais net ir per televiziją, kas lietuviams duoda didelį propagandinį atgarsį. Paskutinę savo kelionę profesorius turėjo Adelaidėje, kur numatoma sekanti Krašto Valdybos būstinė. Savo įpėdiniu profesorius numato dabartinį Adelaidės Apylinkės pirminką V. Neverauską. Būdamas Adelaidėje prof. A. Kabaila padarė platų visuomenei pranešimą, pabrėždamas, kad vienas iš svarbiausių darbų buvo bendruomenės laikraščio "Mūsų Pastogės" įregistravimas N.S.W. valstijoje kaip teisinio asmens, sudarant lietuvių B-nės Spaudos Sąjungą, kurios nariais gali būti kiekvienas, įmokėjęs 25 dol. nario mokesčio. Profesorius kalbėjo per lietuvių radijo valandėlę ir priėmė lietuvių Namuose dalyvavo P. Australijos opozicijos lyderis Dr. Tonkin, senatoriai, parlamentariai, latvių, estų, ukrainiečių ir kitų tautybių atstovai. Vasario 12 dieną, po iškilingų pamaldų ir vėliavų pakėlimo, lietuvių Namuose įvyko Vasario 16-sios minėjimas, kuriame pagrindinę paskaitą skaitė prof. dr. A. Kabaila.

SPORTININKAI PASIRENGĘ

Jau tik pora mėnesių beliko iki Australijos lietuviai sportininkai pajudės į Kanadą ir Ameriką, dalyvausi Pasaulio Lietuvių Dienose ir Pasaulio Lietuvių žaidynėse. Iš viso iš Australijos sportininkų grupėje skris apie 80 sportininkų ir svečių. Iš Sydnėjaus jie iš-

skrenda birželio 23 dieną ir tą pačią dieną apie vidurdienį jie atskrenda į Los Angeles iš kur birželio 27 dieną jie išskris į Toronto. Los Angeles, buvęs australietis, žinomas mūsų sportininkas ir dabartinis šio miesto "Bangos" Sporto Klubo pirmininkas inž. Algis Šėkas, su savo padėjėjais jau yra pasiruošęs priimti pirmąjį australiečių sportininkų antplūdį ir su jais, prieš išskrendant į Toronto, draugiškai parungtyniauti.

Sportininkai Australijoje jau kuris laikas intensyviai ruošiasi ir, jeigu prieš geruosius Amerikos ir Kanados sportininkus ir neatsieks didelių laimėjimų, tai aikštėse jie tikrai parodys australiško kovingumo dvasią.

Visa bėda, kad iki šiol dar Australijos lietuviai sportininkai neturi bent kokio oficialaus pakvietimo po šventės aplankyti bent kurią didesnę lietuvių koloniją Amerikoje ir ten, sužaidus draugiškas rungtynes, susipažinti su vietos lietuviomis, jaunimu, pamatant lietuvių gyvenimą ir Amerikoje. Troškimas aplankyti Amerikos lietuvių didžiulias kolonijas yra pas visus australiečius labai didelis ir tikrai, tur būt būtų pats didžiausias visų sportininkų nusivylimas, jeigu jie nebūtų po Toronto pakviesti į Ameriką. Nežinau kas ten yra, bet kažkas, kažkur tai nesiriša ir pakvietimo kaip nėra, taip nėra. Mūsų jaunimas to negali visiškai suprasti, sakydami, jeigu panašus dalykas reikėtų padaryti Australijoje, tai čia, nors ir mažai lietuvių pagal Ameriką yra ir jie yra išsisklaidę taip pat didelėje Australijoje, bet svečių priėmimas iš užsienio būtų be jokių problemų suorganizuotas per kelias savaites. Tikėkimės, kad viskas pasibaigs gerai ir iš Amerikos jauniems australiečiams nereikės grįžti nusivylusiems, kas būtų tikrai labai skaudu.

SUSIDOMĖJO KOPLYČIA

Adelaidės sekmadienio laikraščio korespondentė, savo laikraštyje "Sunday Mail" labai gražiai aprašė Adelaidės Lietuvių Katalikų Centro šv. Kazimiero koplyčią, labai šiltais žodžiais iškeldama lietuvių, jų kultūrinius atsiekimus, darbštumą ir gražiai aprašydama šią koplyčią, kuri yra išpuošta ir dekoruota lietuviškais tautiniais motyvais.

PAŠTO STREIKAS

Jau antra savaitė, kaip N.S.W. valstijos pašto šoferiai streikuoja ir visas pašto darbas šioje valstijoje sustoja. Šoferiai atmetė savo federalinės unijos, teismo ir darbo ministerio sprendimus ir streiką tęsia

VYDŪNO...

(Atkelta iš 5 psl.)

suvaidintas Tilžėje. Atrodo, kad ši data ir buvo jo lietuviškos kūrybos pradžia. Po to jau seka vienas po kito Vydūno veikalai scenai: "Prabočių šešėliai", "Amžina ugnis", "Tėviškė", "Mūsų laimėjimas", "Lietuvos pasakėlė", "Sigutė", "Ragana", "Jūrų varpai", "Vergai ir dykiai", "Žvaigždžių takai" ir kiti. Vėliau Vydūnas parašė dar šiuos stambesnius kūrinius: "Likimo bangos", "Pasaulio gaisras". Taip pat yra parašęs komedijas: "Numanė", "Kur protas", "Jonukas", "Birutinis", "Smarkusis kruša", "Avelė", "Tikroji motinėle", "Vyrai" ir kt.

Be teatro scenai skirtų kūrinių, jis daug parašė filosofinio turinio veikalų: "Visatos saranga", "Slaptinga žmogaus didybė", "Mirtis ir kas toliau", "Žmonijos kelias", "Mūsų uždavinys", "Likimo kilimė", "Gimdymo slėpiniai", "Tautos gyvata", "Šamonė" ir visa eilę kitų.

Vydūno kūryba skaitytoją nukelia lyg į dausas, kur skaitydamas gali pajusti

toliau. Šis streikas palietė ir nemažai lietuvių, kurie dirba pašto žinioje, dėl ko jie yra laikinai atleisti iš darbo, kai niekas čia nei pasiūsti, nei gauti pašto negali.

ATSAKO MINISTERIS PIRMININKAS

Po gražios Ministerio Pirmininko Malcolm Fraser pasakytos kalbos per etnines radijo stotis Vasario 16-sios dienos proga, daug kas iš mūsų tautiečių, bei oficialių organizacijų, pasiuntė Mr. Fraser padėkos laiškus. Vieną iš tokių laiškų pasiuntė ir Sydnėjaus Lietuvių Bibliotekos vedėjas ir žinomas mūsų veikėjas Česlovas Liutikas, kartu pridėdamas ir knygą "Lietuva", kurią prašė perduoti ministerio pirmininko žmonai.

Atsakydamas į laišką Mr. Fraser padėkojo už gražų laišką ir savo žmonos vardu padėkojo už knygą apie Lietuvą, kuria ji buvo labai patenkinta.

JOURNEYMAN INSTRUMENT REPAIRMAN

American Can Company is seeking applicants for a new opening position at Rothschild, Wisconsin chemical plant for a journeyman instruments repairman. We are seeking an individual with industrial chemical plant background. The pay scale is \$7.11 per hour and includes a very liberal fringe package.

Please send resume to:

JERRY POLUS

714 No. 1st St.

Wausau, Wisconsin 54401

AMERICAN CAN COMPANY

HIGHWAY 31 ROTHSCILD, WISCONSIN 54474

An Equal Opportunity Employer (15-19)

kilnesnio gyvenimo dvelkimą. Jo kūryba nuoširdi, didinga, ideali. Jis rodo kelią kilti dvasia aukšty. Jis nori lietuvių matyti dorą, tvirtą dvasioje, kilnų. Nepatin-ka Vydūnui lietuvis, kuris leidžia save dvasiškai pavergti ir tampa kitos dvasios vergu. Todėl Vydūno raštuose visur pabrėžiama mintis: "Būk sau žmogus ir patriotas lietuvis".

Vydūnas taurus filosofas — išminčius. Jis turėjo susikūręs savotišką savo vidaus pasaulį. Tas pasaulis pasižymi įvairiais filosofiniais niuansais. Šalia to jis yra gilus lietuvis. Nuo pat vaikystės iki pat žilos senatvės, į nieką neatsižvelgdamas ėjo tik lietuviškuoju keliu, tapdamas ir nepriklausomos Lietuvos pranašu. Jis savo gilių minčių kūrinėje "Prabočių šešėliai" jau aiškiai jautė atgimstančią Lietuvą ir matė tekančią jos ateities aušrą.

Visur ir už viską aukščiau jis statė žmoniškumą. Jo manymu, lietuvis turi būti žmoniškas net ir savo priešams. Esą, svarbiausias lietuvių ginklas turi būti dvasinė kultūra ir žmoniškumas. Vydūno kilni dvasia, jo didingumas, atsispindėjo ir jo veido išreiškoje.

Jis ne vien žymus savo rašiniiais, bet ir savo sukurtomis dainomis. Daina jis stengiasi išreikšti meilę savo kraštui — Lietuvai. Tų dainų skambėsysis ir žodžiai artimi pačioms Vydūno mintims, jo sielai: "Lietuva brangi šalele, visados aš tavo", "Vis tik prie tavęs širdelė, tu tėvyne mano" arba "Mielas tas kraštelis! O tai Lietuva" ir kt.

1935 m. nepriklausomoje Lietuvoje labai plačiai minėjome Vydūno 70 metų amžiaus ir 40 metų vaisingo literatūros darbo sukaktuves, kada pats Vydūnas, taurusis lietuviybės saugotojas ir jos gynėjas Prūsų Lietuvoje, reikšmingos savo sukakties išvakarėse neteko laisvės!

1944 metais, bolševikams okupavus Lietuvą ir Rytprūsius, Vydūnas nusprendė pasitraukti į Vakarus. Tačiau jo pasitraukimas skaudžiai buvo išgyventas. 1945 m. raudonarmiečiai apiplėšė Vydūną, o lenkų kareiviai žiauriai jį sumušė. Į Vakarų Vokietiją pavyko jam atvykti tik 1946 m. Apisigyveno Detmulde. Čia jį lietuviai tremtiniai paėmė savo globon. Gyvendamas tremtinio nedalioj labai sielojosi ir sunkiai pergyveno dėl Lietuvos tragiško likimo. Gyvybė jo užgeso 1953 m. vasario 20 d. Šiame sukako 25 metai nuo jo mirties. Vydūnas mirė Detmulde, Vakarų Vokietijoje. Ten jis ir palaidotas.

Vydūnas mirė, bet jo darbai ir idėjos lietuvių tautoje gyvos. Jo vardą lietuviai minės amžiais.



Laiškai Dirvai

IR VĖL LEONARDAS ANDRIEKUS KALBA NETIESĄ

Sunku suprasti, kodėl LRD pirmininkas L. Andriekus, darydamas spaudai pareiškimus apie LRD premiją, iškraipo faktus ir prasilenkia su tiesa. Laiške Darbininkui jis teigė, kad nukeltinės datos pavėlavusios knygos buvo išleistos 1978 m. sausio mėnesį, kai iš tikrųjų jos iš spaudos išėjo gerokai vėliau. Dabar vėl Dirvos nr. 14, reaguodamas į V. Alanto straipsnį, teigia, kad premijos komisija reikalavo pavėlavusias knygas įtraukti į 1979 metų sąrašą, kai iš tikrųjų komisija jas siūlė įtraukti į 1978 metų sąrašą. Kodėl Pirmininkas persoka visus metus — lyg 1978 metais nebūtų LRD premijos? Ir pašalinių įtakų tikrai būta: telefoninis reikalavimas iš Bostono. Kai Pirmininkas pareiškimuos nerodo nuoširdaus atvirumo, tai ir negalime susikalbėti.

Pranas Naujokaitis,
buvusios premijos
komisijos narys

R. DRAUGIJOS PIRMININKO ISSISUKINĖJIMAI JUOKINGI

Balandžio 6 d., 1978 m. Dirvoje paskelbtas L.R.D. pirmininko L. Andriekaus laiškas "Dėl Vyt. Alanto str. "Skandalas Rašytojų Draugijoje" yra tik juokingi ir nekuo nepagrįsti išsisukinėjimai. Tai matyti ir iš jo laiško išvados, kai jis rašo, kad "po šių metų partitės", nulėmusios Premijos Komisijos pasitraukimą, LRD valdyba nustatysianti ir iš anksto spaudoje paskelbsianti tikslią datą, "iki kurios turi būti atsiųstos 1979 m. premijai knygos".

Atseit, lig šiol tokios datos nebuvo nustatytos, Draugijos įstatuose tokios datos nebuvo numatytos ir jokia Jury Komisija su naujų metų data knygų nevertino. Pagaliau, ne valdybos reikalas keisti Draugijos įstatus. Jei ji nori keisti premijų skirstymo reikala, privalo duoti balsuoti visiems Draugijos nariams.

Teisybė, kad Pirmininkas sako, priekaištai Valdybai prasidėjo tik šiais metais, kadangi, ji ėmė kištis ne į savo kompetenciją. Valdybos reikalas paskirti

Jury Komisija, ir ji pati tvarkosi pagal įstatų tradiciją ir apylamai nusistovėjusią tvarką. Taip buvo lig šiol ir jokių nesusipratimų nebuvo. Čia jokio naujo potvarkio nereikia. Geriau Valdyba pagalvotų, kaip išbristi iš susidariusios painiavos: ji turi pati pasitraukti, arba atšaukti antrąją Jury Komisiją ir gražinti kompetenciją pirmajai Jury Komisijai.

Vyt. Alantas

Gerbiamas Pone Redaktoriau,

Š. m. kovo 16 d. "Laiškai Dirvai" skiltyje tilpo piktakas St. Šimoliūno laiškas, kuriame pakaltinti JAV LB Centrinės apylinkės pirm. Jonas Urbonas, jo kviesti aukų rinkėjai Lietuvos laisvinimo darbui paremti, ir JAV LB Krašto valdybos pirm. Alg. Gečys. Griežtai atmesdamas St. Šimoliūno priskirtus kaltinimus, randu svarbą žemiau pateikti atitinkamus paaiškinimus.

1. J. Urbonas JAV LB Centrinės apylinkės pirmininko poste atsirado ne "per A. Gečio malonę", kaip p. Šimoliūnas teigia, bet visos JAV LB Krašto valdybos padarytu sprendimu.

2. Pereitų metų gruodžio mėnesį besilankydamas Detroito tariausi su Michigano apygardos pirm. inž. J. Mikaila, Detroito apylinkės pirm. Alf. Juška, J. Urbonu, Centrinės LB apylinkės valdybos nariu Martynu Stoniu ir keliais Detroito gyvenančiais JAV LB Tarybos nariais. Pasitarimo metu, atsižvelgiant į bekompromisinį Detroito Liet. Organizacijų Centro (DLOC) nusiteikimą Vasario 16-sios minėjimo metu priimti aukas tik ALTai, vienbalsiai buvo sutarta aukų rinkimą JAV LB ir kitų laisvinimo veiksmų parėmimui, kaip ir praityje vykdyti per JAV LB krašto valdybos patvirtintus įgaliotinius. J. Urbonui, kuriam kaip Centrinės LB apylinkės pirmininkui atiteko pareiga rūpintis aukų rinkimu vietovėse kur LB padalinių nėra, buvo pavesta pasirūpinti aukų telkimu ir Detroito. Jo kvieisti aukų telkėjai JAV LB Krašto valdybos buvo raštiškai patvirtinti.

3. Neįtikimai skamba St. Šimoliūno teigimas, kad rinkėjai žmonės stengėsi neišgiamai nuteikti ALTos atžvilgiu ar aukotojų nežinota kam aukojama. Jų vartota JAV LB Krašto valdybos paruošti aukų lapai, atitinkamai sunumeruoti, aiškiai pažyminti jų paruošėją. Papildomai, lapai buvę suantspauduoti Connecticut valstybės inkorporacijos atspaudu. Be to, p. Šimoliūno kaltinimai nublunka patyrimą užpildytus aukų lapus, kuriuose randama ALTai ir VLIKui rinkėjų įregistruotos aukos. "Štur-

VYT. ALANTO ATVIRAS LAIŠKAS

Detroitas, Henriko
Fordo Ligoninė,
balandžio 8 d., 1978 m.

Brangi Kolege Ale Rūta ir malonūs Bičiuliai losangeliečiai

Šio mano laiško atsiradimas paprastas: kovo 30 d. Dirvoje mano sena ir maloni kolegė Alė Rūta parašė žavų straipsnį apie "Vyt. Alanto "Saulėgraužų Salą" Kalifornijoje". Norėjau jai atsakyti asmeniškai, bet kadangi jos rašinyje paliečiami ir kai kurie viešesnio pobūdžio reikalai, kurie, sakau, gal bus įdomūs ir mano draugams losangeliečiams ir šiaipjau platesnei visuomenei, o pagaliau ir mano paties gyvenime įvyko kai kurių atmainų tai, sakau, gal viešu laišku bus galima išsiaiškinti greičiau.

Tai gi, mano sena ir miela kolegė rašytoja Alė Rūta parašė malonų straipsnį, liečiantį mano komedijos Saulėgraužų Salos pastatymą mūsų žinomos teatralės režisierės Dalilos Mackialos lietuvių Los Angeles teatre, ir ta proga Alė priminė, kad į premjerą laukiamas ir autorius su žmona.

Tai, žinoma, teisybė: bet, kaip sakoma, Dievas šaudo, velnias kulkas gauda. Gal taip, gal ir ne, bet lieka faktas, kad žmogaus ketinimai, filosofija ir net paprasčiausios užmačios gali pasikeisti per vieną akimirką. Mūsų su žmona sena svajonė aplankyti Kaliforniją jau buvo suplanuota su visomis smulkmenomis, net ir bilietai jau buvo užsakyti, bet staiga vieną naktį aš pasi-

mininkais" tituluoti Lietuvos laisvinimo darbui aukas telkiančius asmenis p. Šimoliūnui nepridera.

4. St. Šimoliūnas teigia, jog Detroito LB apylinkė susitarimu Vasario 16-sios aukų rinkimą perleidusi Detroito Lietuvių Organizacijų Centrai. Tenka pažymėti, kad JAV LB Krašto valdybai toks susitarimas nėra žinomas. Jei jis ir egzistuoja, tai savo esme prieštarautų JAV LB Tarybos nutarimui aukų telkimo reikalu ir būtų nelegalus.

Tinkamiausias sprendimas p. Šimoliūnui varginančio "erzelio" išvengimui yra DLOC ruošiamam Vasario 16-sios minėjime pagerbti LB-nės propaguojamą aukotojo laisvo apsisprendimo principą. Aukotojui suteikiant teisę aukoti ne vien tik ALTai, bet ir VLIKui ir JAV LB-nei, Vasario 16-ją padarytume tikra džiaugsmo ir pasididžiavimo Lietuva ir kiekvieno tautiečių švente.

Algimantas S. Gečys
JAV LB Krašto
valdybos pirmininkas

jutau gabenamas ambulan-
su į ligoninę...

Kai mašina skaičiuoja tavo gyvenimo sekundes

Šiaipjau gyvenime tu nesisijauti nei kam toks svarbus, nei reikalingas, bet kai tave paguldo į ypatingos priežiūros skyrių, tu staiga pasidarai labai svarbus. Jie tave prijungia vielių tinklu prie panašaus į televizijos aparatą mašinos, kuri sąžiningai ir neatlaidžiai registruoja tavo širdies smūgius, kraujo spaudimą ir visokias kitokias tavo sistemos funkcijas. Negana to: panašus aparatas stovi koridoriuje, ir ten sėdinti slaugė seka tavo širdies vaidybą...

Ir to dar negana. Visos slaugės tokios mielos, paslaugios, atrodo kaip neslaugės, o tavo tikros seserys, ar artimos giminaitės, kurios vis meiliai šypsosi ir teiraujasi, ar tau nereikia to, ar ano, ar dar kitko... Tu nenorom imi keisti nuomonę apie žmonių giminių. Gal tu ir galvojai, kad ji daug ko neverta, bet kai mašina taip negailestingai skaičiuoja gal paskutines tavo gyvenimo sekundes, imi galvoti, kad gal žmonija ir nėra jau tokia bloga...

O tu vis negali atitraukti akių nuo pavyzdinčiai tiksliai besidarbuojančio aparato, kuris matematiškai tiesiai varo liniją su panašiomis į adatas pasišokėjimais. Tiesiog negali nesididžiuoti ir nepasigrožėti medicinos technika! O jei tu pajudi ar pakeli ranką, tai linija

staiga sutrinka, ekrane pasirodo kažkokios panašios į Balzibubo šakės ir tu persigandęs šauki slaugę ir klausai, ar iš Anapus iššokęs įnamis nesirengia tavęs nusigabenti už aparato į šešelių karalystę...

Iš mašinos globos į artimųjų globą

Tai gi, brangi kolege Ale Rūta ir mieli losangeliečiai, trumpinant istoriją buvo taip, kad po pusketvirtos dienos ypatingos priežiūros skyriuje atjungė mane nuo gyvybę skaičiuojančio aparato ir perkėlė į šeštą aukštą (visa ta procedūra vyko Detroito Henriko Fordo Ligoninėje). O į šeštą aukštą mano šeima paguldė mane dėl to, kad jis yra geriausias įrengtas ir kad, sako, tu turėsi geriausias sąlygas ne tik pasveikti, bet ir pagulvoti apie savo literatūros didvyrius...

Man nieko nėra nemalonesnio, kaip neištęseti žodžio. Jau minėjau, kad mudviejų su žmona kelionė buvo suplanuota su visomis smulkmenomis. Mano šeima, daktarai ir giminės pasakė — Ne! Sako — per anksti — reikia palaukti 3-4 mėnesių, kol širdis atgausianti kvapą...

Štai ir visa istorija. Neturėsime su žmona džiaugsmo ir laimės dalyvauti Saulėgraužos Salos premjeroje, bet mes tikimės ją pamatyti Detroito gegužės 20 d.

Vyt. Alantas

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA nuo \$741.00

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

VIENOS SAVAITĖS:

Maskva-Vilnius-Leningradas

balandžio 25	gegužės 7
balandžio 29	gegužės 9
gegužės 4	rugsėjo 17

rugsėjo 22

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

MASKVA, VILNIUS, LENINGRADAS, BRIUSELIS

gegužės 28	liepos 16
birželio 11	rugpiūčio 6
liepos 2	rugsėjo 3

gruodžio 22

Visos grupės skris su nuolatiniais lėktuvu skridimais — NE CHARTERS, aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų.

Prie grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

Dėl smulkesnių žinių ir registracijos kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom iškvietim dokumentus.

2020!

PASAULIS KGB VORATINKLYJE (3)

KGB agentai stengiasi verbuoti subagentus visokiausiais būdais. Be subagentų KGB agentai būtų kaip be rankų. Todėl apgaule, šantažu ir grąšymu priemonės yra visai gera priemonė atrasti asmenį, kuris tiks šnipinėjimo darbui. Taip 1973 metais į Maskvą atvykęs U.P.I. agentūros korespondentas Christopher Ogden buvo slapta painformuotas tariamų "antivietininkų": jam suteiks slapto informacijų, visad reikalingų karštam korespondento amatui, norint atrasti sensacijų naujoje vietoje. Tai buvo, tariamai išvogti iš sovietinio generalinio štabo planai apie Sovietų armijos invaziją į Kiniją.

Vyras pasitaikė apdairus. Į spąstus neįkliuvo. Kitaip buvo su Los Angeles Times korespondentu. Šis atėjo "slaptų" dokumentų gauti; buvo areštuotas. Tokie suėmimai atidaro kelią į šantažą, į korespondento prievartavimą.

Visus tuos metodus matome netgi mizeriško propagandinio laikraščio "Gimtas kraštas" darbo metuose. Kas ten pilstė komplimentų sovietinei diktatūrai, tas per visą gyvenimą nenusivalys nuo prilipusio purvo, nes kitos valstybės akyse, toks bus laikomas sovietinės diktatūros agentu...

Stambesnieji KGB darbuotojai yra sovietinės visuomenės elitas, išrinktoji jos dalis. Jie turi gerus butus ir riebius atlyginimus.

Specialiose krautuvėse jie perka geras prekes už nedidelę kainą. O juk tai yra neįkainuojama privilegija sovietinio gyvenime amžiuose deficituose! Jie turi būti taip lojalūs partijai valdančiam bosui, kad apie tai kūriami anekdotai. Vienas tokių anekdotų toks: Kiekvienas žymus KGB pareigūnas turi savo sandėlyje visų Politbiuro narių portretus. Vakar kabojo kabineto sienoj Nikitos fizionomija; šiandieną Brežnevas. Jis senas. Jo pavaduoti atkaks kas nors kitas. Todėl Politbiuro narių portretai gatavi, po ranka. Bet jeigu atkils į Kremliaus sostą kas nors visiškai naujas, nenumatyta?

Ta galimybė numatyta. Portreto rėmuose, po Brežnevo portretu, idėtas Leninas.

"Kas bepasikeis, šitas liks nekeičiamas!"

Lenino nepakeičiamumo ženkle gyvuoja KGB elitas. Juk Leninas įsteigė tą organizaciją ir leido Feliksui Dzeržinskiui vykdyti masinę terorą, išnaikinti priešovietinį elementą — visas visuomenės klases: inteligentiją, karininkiją, pasiturinčius, ūkininkus, tikinčiuosius, liberalus, politinių partijų narius...

Pro Dzeržinskio vadovaujamą įstaigą praėjo armijos aukų ir ant kaukulių kalnų dabar stovi KGB institucija. "Tai kardas revoliucijos rankose" skelbė Feliksas Dzeržinskis. O jo paveldėtojai: Jagoda, Ježovas,

Berija, naikindami žmones ir savo tarpe išsinaikino. Dabar jų soste Jurijus Andropovas, Vengrijos sukilimo malšintojas. Jo dienos, aišku, surištos su seno ir ligoto Brežnevo viešpatavimo dienomis. Ateis kas nors naujas. Bet koks naujas vadovas bebūtų, įstaiga lieka ta pati: šnipinėjimo, teroro, slapto užmačių paglemžti pasaulį; šantažo ir išdavikų verbavimo įstaiga.

"KGB organizacija yra padukusiai mitri", pareiškė aukštas Valstybės departamentų pareigūnas ("Time"). "Ji geresnė kaip kad mes to laukėme". Tai atestacija, kurią KGB gavo iš amerikiečio. Atrodo, tenka su ta nuomone skaitytis. Nors KGB daug kur turėjo net katastrofiškų nesėkmių. Net nepramatė SSSR konflikto su Sadatu, su Somalijos vyriausybe, vos ne vos kvėpuoja Izraelyje, net suklumpa kaimyninėje Suomijoje, bet tai įžūlumo nepristabdo. Juk neseniai, kaip sovietų šnipas, pagautas šveicarijos armijos brigados generolas J. L. Jeanmaire. Toje šveicarijoje, kuri savo patriotizmo simboliu laiko Vilhelmą Telį! Generolas — šnipas išdavinėjo sovietams karines paslaptis...

KGB gerai įvertina laisvos spaudos vaidmenį ir deda daug pastangų vienur nutildyti kritikas, kitur provokuoti panegirikus SSSR užsienio politikai. Tarpusavio ginčai, be abejo, džiūgina KGB, ar tai didelio masto nesantaika, ar tai... lietuviškų veiksmų susistumdymas.

DIE MAKERS
JIG BORE
JIG MILL
ESTIMATOR

4 to 6 years exp. Top wages. Excellent fringe benefits. 58 hours.
JOHNSON DIE AND
ENGINEERING
16150 Hubbell
Detroit, Mich. 48225
313-838-8208

(16-17)

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE

Mūsų senosios išeivių kartos išlaikyti kultūriniai lobiai.

Antrasis rinkinys: lyrinės liaudies dainos.

Surinko ir suredagavo Dr. Jonas Balys.

41+342+12 psl. Yra 702 dainos su aiškinimais, bibliografija, angliška santrauka, dainininkų ir rinkėjų nuotraukomis. Dainos buvo užrašytos 1949-52 m.

Kaina \$8.00. Galima gauti šių laikraščių adm.: "Dirva", "Darbininkas", "Draugas", "Keleivis", "Lietuvių Dienos", "Naujienos".

Studentams ir AABS nariams kaina \$6.00, jei užsisakoma tiesiog iš Leidyklos: Lithuanian Folklore Pub., 1105 Chiswell Lane, Silver Spring, Md. 20901.

Visos pajamos už šią knygą bus panaudotos tolimiesiems serijos "Lietuvių Tautosakos Lobynas" tomams išleisti.

Leidykla jokių pašalpų nei iš lietuvių, nei iš amerikiečių įstaigų ar fondų nėra gavusi.

LOS ANGELES

VANDA STANKIENĖ
PRIE PACIFIKO...

Balandžio 1 d. įvyko tradicinis skautų stovyklavietės komiteto rengiamas balius, kuriame programą atliko viešnia iš Chicagos, visiems gerai žinoma, Vanda Stankienė. Programoje, kurią įdomiai pravedė D. Mackielienė su savo skautiškai linksmais eilėraščiais.

Vanda scenoje yra labai įdomi, jos kiekviena daina turi savo ypatingą spalvą, kiekviena dainuojama skirtingais niuansais. Ji nesigaili ir linksmy replikų, kurios publiką išjudina ir padaro ją dar mielesnę ir įdomesnę.

Jos akompaniatorius, akordeonistas A. Stelmokas irgi vertas dėmesio.

Vandos Stankienės dėka, šis paskutinis balius buvo pats gausiausias.

Sekmadienį, balandžio 2 d. šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko Lietuvos Dukterų ruošiamą popietę su Vanda Stankiene ir Ažuolu Stelmoku. Klausytojų buvo gana daug, kurie nuoširdžiai priėmė dainininkės programą ir ilgais plojimais nepaleido iš scenos.

Sekmadienio vakare R. ir B. Dabšių namuose įvyko V. Stankienės pagerbimo vakarienė, į kurią susirinko nemažas būrys p.p. Stankių draugų, pažįstamų, bei dainininkės gerbėjų. Jų tarpe ir konsulas V. Čekanauskas su ponia.

ATVYKSTA
AUSTRALIJOS
SPORTININKAI.

Birželio 22 dieną į Los Angeles, pakeliui į Toronto Lietuvių pasaulines sporto žaidynes, atskrenda apie 100 australiečių lietuvių sportininkų. Jiems priimti, suruošti draugiškas rungtynes ir taip pat parodyti Los Angeles įdomesnes vietas, bei pasiūsti losangeliečių komandas į Torontą, rei-

kalinga lėšų. Buvo suruoštas sporto klubo "Banga" vakaras, kurio metu, sportui ir lietuviškai veiklai prijaunantieji, suaukojo kelėną šimtų. Aukojo: O. Razu-tienė, E. Kairys, V. Gylis, jaunimo stalias ir po šimtinę J. Žemaitis ir N. Kaz-lauskas.

Numatoma suruošti Las Vegas naktis ir t.t., bet be lietuviškos visuomenės pagalbos šis klubo tikslas nebus įmanoma įvykdyti, tad prašomi visi lietuviai, kurie gali apnakvydinti australiečius ar prisidėti pinigėmis aukomis skambinti: R. Mulokui 368-2032, R. Dabšiui 6665-4303, V. Irlikienei 660-8671, A. Šėkui (714) 962-4241, G. Datis 666-2664.

Gegužės mėn. 27-29 dienomis slidininkai ruošia iškylą į Mammoth, kviečiami įsijungti ir neslidininkai, nes kalnuose smagu ir be slidžių. Skambinti D. Raulinaičiui 842-9520.

Gegužės mėn. 31 d. 8 val. vakaro Los Angeles, tenisą žais mūsų pažiba V. Gerulaitis, bilietai gaunami pas R. Mulokienę 368-2032.

V. Irl.



• Sol. Violeta Balčiūnienė š. m. gegužės 7 d. dalyvaus poeto Bernardo Brazdžionio pagerbime ir atliks meninės programos muzikinę dalį.

Pagrindinę kalbą apie poetą B. Brazdžionį ir poezijos premijos mecenatą K. Galiūną pasakys Bronys Raila.

Pagerbimas įvyks Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje. Ruošia LB apygardos kultūrinių parengimų komitetas.

WANTED EXPERIENCED
DROP FORGE HAMMER
OPERATOR
JUNIOR DRAFTSMAN OR
DRAFTSMAN.
2 years minimum experience. 5 day
week. Steady work & fringe benefits.
Call or apply to Personnel Manager
LETT'S DROP FORGE
2714 W. Jefferson
Detroit, Mich. 48216
313-496-1970

(16-21)

WANTED
IMMEDIATELY
BORING MILL
OPERATORS

Superior Benefits

TOP WAGES
EXCELLENT
WORKING CONDITIONS

DEMCO

411 S. Fort
Detroit, Michigan 48217

(16-25)

Mažeika & Evans



Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Grandinėlės sidabrinė sukaktis

Per dvidešimt penkerius savo veiklos metus Grandinėlė iš lietuvių tautinio meno ir Tėvynės Lietuvos meilės mokyklos išleido kelias laidas mūsų jaunimo, gelbėdama jam nenuskėsti svetimos kultūros verpetuose. Būdama graži savo liaudiniu šokiu, tautiškais drabužiais ir žavingais šokėjais, Grandinėlė daugeliui tūkstančių svetimųjų šiame krašte, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir Europoje leido pažinti Lietuvą gražią, švelnią spalvingą ir dorai kultūringą, vertą garbingos vietos laisvųjų tautų šeimoje. Šis jaunas, talentingas, gražus ir drausmingas tautinių šokių ansamblis yra visų lietuvių pasididžiavimas.

Balandžio 8 d. Grandinėlė minėjo savo sidabrinę sukaktį, suruošdama banketą Slovėnų auditorijoje. Jau nuo 6 val. 30 min., svečiams renkantis į salę, buvo rodomas filmas "Grandinėlė prie Ramiojo Vandenyno". Tai buvo puiki įžanga į visą šio iškilmingo vakaro programą. Vieni gėrėjosi gražiais filmo vaizdais, kiti naudojo erdvaus baro lankščiais patarnavimais.

7 val. 30 min. sidabrinę Grandinėlės šventę pradėjo savo nuoširdžiai jautriu, momentui tinkamai paruoštu, lietuvišku ir anglišku žodžiu Milda Lenkauskienė.

Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, M. Lenkauskienės pakviestas, sukalbėjo invocaciją, prašydamas Dievo palaimos Grandinėlei ir visiems šių iškilmų dalyviams.

Supažindinusi banketo dalyvius su garbingaisiais svečiais, M. Lenkauskienė pakvietė visus vaišintis šeiminkų paruoštais šauniais ir skaniais valgiais. Tik Grandinėlės šokėjos galėjo taip mitriai patarnauti, nuolat ragindamos vaišintis, teiraudamos apie trūkumus. Dar prieš pradedant vakarienę, jos jau pasirūpino vertingos loterijos bilietų išplatinimu.

Pasisotinę įvairiais gardumynais, šventės-banketo dalyviai buvo linksminti Grandinėlės atliekama muzikos ir šokių programa. Orkestras, vadovaujamas Jono Pažemio, savo tautinių melodijų garsais žavėjo visus klausytojus, gi, vertinant Grandinėlės šokėjus, geriausiai tik dar kartą pakartoti Cleveland Press dienraščio kritiko įvertinimą: "Šie talentingi jauni žmonės davė programą, parodančią mielą tautos grakštumą ir žavėsį". Grandinėlės šokėjų išsidėstymas tuo pačiu metu scenoje ir salėje sudarė didingą, pasigėratiną ir tėvynės meilės pasididžiavimo jausmą kutenantį širdį, vaizdą.

Algis Rukšėnas, vienas iš pirmųjų Grandinėlės šokėjų, o dabar jau save veteranu besivadina, vaizdžiai, trumpai ir įdomiai apibūdino Grandinėlės 25 metų veiklos istoriją.

Gintautas Neimanas iškvieta pirmąsias Grandinėlės 1953 metų šokėjas: Vidą Steponavičiūtę — Bossinas, Ireną Švarcaitę-Delvigs, Nijolę Žydavičiūtę-Balčiūnienę, Gailutę Mariūnaite, Adą

Gecevičiūtę-Liutkienę, Vidą Gulbinaitę, Vidą Titaite-Barzdukiene, Violetą Žilionytę-Leger. Joms visoms Antanas Tamulionis, buvęs vysk. M. Valančiaus mokyklos vedėjas, įteikė atitinkamus pažymėjimus. Šventėje nedalyvavo tos šokėjos: Roma Staniškytė-Žilionienė, Genė Maciulevičiūtė-Banaitienė, Roma Žagarskaitė-Majorovienė, Mirga Moziliauskaitė-Burdett, Dalia Benokraitytė ir akordenistas Gidas Žilionis.

Grandinėlės vadovo Liudo Sagio metinė premija buvo įteikta šokėjams Danai Palubinskaitei ir Algiui Maineliui.

Šios sukakties proga Grandinėlė gavo visą eilę sveikinimų raštu. Žodžiu sveikino: Milda Lenkauskienė — Lietuvių Fondo vardu su 1000 dol., George Voinovich — County Commissioner — džiaugėsi galėdamas šioje šventėje dalyvauti ir esąs įsitikinęs, kad Grandinėlė yra vienas iš geriausių šokių ansamblių visoje Amerikoje, Bronius Nainys — PLB pirmininkas — pasidžiaugė Grandinėlės įnašu lietuvių kultūriniame gyvenime ir įteikė 2500 dol. dovaną, J. Malskis — LB Clevelando Apylinkės Valdybos vardu palinkėjo Grandinėlei ilgiausių metų ir įteikė 250 dol. auką.

Sveikindama Grandinėlės tėvų komiteto vardu Bronė Kazėnienė, dėkojo jos vadovams Aleksandrai ir Liudui Sagiams už jų didžiulį pasišventimą Grandinėlės tautinių šokių puoselėjime ir įteikė simbolinę dovaną



Grandinėlės jubiliejiniame baliuje šokėjų tėvų vardu M. Lenkauskienė ir Br. Kazėnienė įteikia Liudui ir Aleksandrai Sagiams sidabrinį medį...

J. Garlos nuotr.

— medį su sidabro šakomis, linkėdama toms šakoms sužaliuoti laisvoje tėvynėje.

Šokėjų vardu tarė keletą jautrių padėkos žodžių Grandinėlės vadovams p. Sagiams — Daiva Marcinkevičiūtė.

Grandinėlės ir Sagių vardu dėkojo Liudas Sagys tėvų komitetui, narių tėvams, visiems svečiams, vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie šio šventinio vakaro surengimo ir pasisiekimo, šeiminkams bei baro talkai, šokėjų ir muzikantų globėjams bei rėmėjams. Visų moralinė bei materialinė parama palaiko visos Grandinėlės lietuviško šokio puoselėjimą išėivijoje.

Šventėje - bankete kartu su šokėjais ir talka dalyvavo apie 600 svečių, kas Clevelande yra labai retas įvykis. Jei iš karto buvo jaučiamos dvi grupės: šokėjai ir tie, kurie norėtų būti šokėjais, tai, programai baigiantis, suktinio šoku visi tapo šokėjais. Gausia dovanomis loterija pasinaudojo ne vienas laimingasis.

Vienintelis pastebėtas trūkumas — per maža salė. Slovėnų salė nepajėgi sutalpinti 600 banketo svečių — per ankšta.

Grojančios Svobodos orkestui jauni ir pagyvenę šoko

ir linksminosi iki 1 val. nakties.

Verti pagarbos ir pagyrimo visi Grandinėlės šokėjai ne tik atlikę puikią programą, bet ir skrupulingai patarnavę šventės svečiams. Nuopelnais turtingos sukakties proga — mūsų rinktiniai įvertinimo, linkėjimų ir padėkos žodžiai nuovargių ir kliūčių niekad nugalėtiems Grandinėlės vadovams Aleksandrai ir Liudui Sagiams, jų padėjėjams ir visiems dvidešimt penkerių metų laikotarpio šokėjams ir rėmėjams.

Ilgiausių metų Grandinėlei!

(jm)

EXTRUSION SUPERVISOR

A North Dallas Manufacturer of insecticides and animal health products is searching for the person with 4+ years experience in plastics profile extrusion supervision. Must be excellent people, handler and motivator. Apply only if you have the above qualifications. By sending resume containing salary history and requirements to:

PERSONNEL ADMINISTRATOR
ZOECON INDUSTRIES
12200 DENTON DRIVE
DALLAS TEXAS 75234
E. O. E.

(11-20)

WANTED ROAD DRIVERS

Minimum age 23 yrs. old, 1 year all-weather tractor-trailer experience. Chauffeur's license. Able to pass physical and road tests. Call CONSOLIDATED FREIGHTWAYS in Richfield, Ohio, for an appointment Monday after 1 p.m. 216-659-6171.
An Equal Opportunity Employer (14-19)

ACCEPT A BETTER POSITION AT CLEVELAND TRUST CAN YOU QUALIFY?

TELLER TRAINEES

Permanent part time only — Work near home. Good hours. All day Monday, all day Friday, and busy days; or 10 a.m.-3 p.m. Monday through Thursday, and 11 a.m.-7 p.m. on Friday.

If you have a minimum of 3 years work experience where you have handling large sums of cash or an accounting background, we want to talk with you.

Good salary. 5 day work week. Excellent working conditions and benefits.

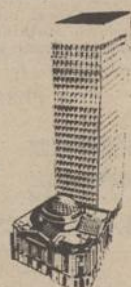
APPLY IN PERSON

15th Floor of our
Tower complex

CLEVELAND
TRUST

900 Euclid Avenue
Cleveland, Ohio 44101

We Are An Equal Opportunity Employer M/F (15-16)



Grandinėlės šokėjai baigminėje scenoje sukaktuviniame baliuje.

J. Garlos nuotr.

Vienas pavasaris ir dešimt žiemų

Prieš dešimtį metų Čekoslovakijoje pražydo pavasaris. Tai buvo politinis pavasaris, kuris į Čekoslovakijos istoriją įsirašė kaip "Prahos pavasaris". Po to tragiškai suirusio pavasario, jau dešimtį metų siautėja žiaurios diktatūrinio režimo žiemos, kurios nepripažįsta politinio klimato sezonų.

Kokių būdu prieš dešimtį metų "Prahos pavasaris" galėjo patekti į politinę ano meto Čekoslovakijos terena.

Galime įtarti, kad Aleksandro Dubčekio patekimas į atsakingiausią režiminės biurokratijos vietą buvo kurių nors grupių susitarimo išdava. Kitaip ši momentą aiškina beviltiškai susirgęs (vėžiu) buvęs Čekoslovakijos seimo pirmininkas Jozefas Smrkovskis, "Rude Pravo" paskelbtame pasikalbėjime su to laikraščio atstovu.

"Per nesusipratimą", tvirtina Smrkovskis.

Žinoma, visas Jozefo Smrkovskio interview gali būti pramanytas, bet "Prahos pavasario" temos nuo-

RIMAS DAIGŪNAS

latinis linksniavimas rodo, kad kas kuo serga, apie savo ligą kalba. "Prahos pavasario" idėja turi būti žeminama, degraduojama — todėl ir vėl ji pasirodė Prahos spaudoje.

J. Smrkovskis tvirtina, kad po Čekoslovakijos pirmojo kompartijos sekretoriaus Novotno nušalinimo susidarė tam tikras vakuumas — ieškota kandidato, ir tokio vis nerasta! Ir štai, atrastas asmuo, kuris galėtų būti tinkamas, nes nebuvo žinomas savo politinėje praeityje, nebuvo susitęsęs su opozicininiais kompartiniais būreliais; asmuo, partiečių akimis, "bespalvis". Tai buvo Aleksandras Dubčekas. Ieškant paralelės: taip buvo žiūrima ir į buv. prezidentą Trumaną, jam patekus į vakuojančią staigiai mirusio prezidento Rooseveltto vietą.

"Dubčekas neturėjo ryškių politinių spalvų", dabar skelbia J. Smrkovskis. Tai reiškia: "ryškių spalvų" promaskvinės kompartinės

klikos vylėsi paimti padėtį į savo saują.

Aleksandriui Dubčekui įsėdus į kompartinėje praktikoje be galo svarbų postą, padėtis ėmė keistis.

Naujas Čekoslovakijos kompartinis gensekas (generalinis sekretorius) Dubčekas turėjo naują valstybinės tvarkos koncepciją: "kai liaudis nebepasitiki vyriausybe, vyriausybė privalo pasitraukti. Juk negali dėl vyriausybės pasitraukti liaudis!"

Šiame Dubčekio posakyje glūdi "Prahos pavasario" pradmenys.

Taip natūralu demokratijoje. Tai buvo didžiulė naujovė šalyje, kur Maskvos ranka stropiai vykdė sovietizaciją, naikino bet kur "benešizmą", pačiam Benešui, didžiam sovietizacijos "yes-menui", iššokus pro langą galva žemyn.

Aleksandras Dubčekas, "neryškių spalvų" komunistas pasuko šalies politiką demokratizacijos linkme. Jis stengėsi turėti liaudies pasitikėjimą, todėl plačiai atidarė langus demokratizacijos vėjams ir platesnių asmens laisvių sampratos saulei. "Prahos pavasaris" įsiveržė į šaltą kompartinio režimo žiemą. Dubčekas veikė legaliai, ne revoliucine tvarka — juk Čekoslovakijos kompartijos centro komitetas išrinko A. Dubčeką kompartijos genseku!

1968 metais kovo penktą A. Dubčekas panaikino politinę cenzūrą. Jis leido įvežti į Čekoslovakiją baisiausią kompartinei diktatūrai bombą: laisvojo pasaulio spaudą. Vaizduokimės, kad šitaip dabar pasielgtų ok. Lietuvoje kompartinis gensekas P. Griškevičius! Kad plačioji savo politiniais spektras išseivijos spauda atsirastų Kauno, Vilniaus, net Kelmės spaudos kioskuose. Ir žmonės ją be baimės imtų, skaitytų, būtų drąsiai plėtę savo užguitą režimo akiratį, matytų pasaulį objektyviai, pažintų tiesą!

Taip padarė Dubčekas, ir tai buvo pirmas pavojaus signalas. Maskva tarė: "niet!" Kaip tai įmanoma? Su "naudingų idiotų" (V. Lenino naudotas terminas) talka, visai legaliai, 1948 metais, kompartija gavo kontrolę, pradėjo valdyti Čekoslovakiją; valdė, Maskvai prievaizdaujant, dvidešimtį metų ir... štai "Prahos pavasaris"!

Sankcijų nereikėjo ilgai laukti: Dubčekas pateko į politinę tremtį, įsiveržė spiečiai sovietinių tankų, pasrūvo kraujas ir Maskvos kontrolė išsilaukė Čekoslovakijos teritorijoje. Kaip jau gėdingai įprasta — laisvojo, demokratinio pasaulio politikai tylėjo, lyg vandens į burnas prisiėmę...

■ Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

GRANDINĖLĖ ATVYKSTA Į DETROITĄ ŠEŠTĄ KARTĄ

Apie Clevelando Grandinėlę daug jau buvo rašyta ir dar būtų galima daug prirašyti. Bet ar tas reikalinga? Grandinėlė visi žino ir ją pažįsta. Jai reklamos nereikia. Jo šokiai ir atlikti darbai apie save kalba. Grandinėlė, kaip šiais metais atšventė savo veiklos 25-rių metų sukaktį. Nors 25 metai nėra per daug ilgas laikas, bet Grandinėlė per savo tuos 25 metus daug dirbo ir daug kur koncertavo. Per tą laikotarpį davė įvairiose vietose net 253 koncertus ir apkeliavo ne tik šiaurės Ameriką, Kanadą, bet aplankė Pietų Ameriką, Angliją ir Vokietiją.

Grandinėlei nuo jos įsisteigimo dienos vadovauja Liudas Sagys, o administraciniuose reikaluose talkininkauja jo žmona Aleksandra. Abu išauginti Lietuvoje mokytojai ir abu su visa širdimi į tą darbą įsitraukę. Kur tik Grandinėlė šoko, visur susilaukė gražiausių atsiliepimų. Kur yra Grandinėlė, ten matoma ir Lietuva, žmonės matydami Grandinėlės šokius galvoja: "Jei šokami tokie gražūs lietuviški šokiai, tai dar yra gyva ir Lietuva. Tauta negali išnykti, jei dar yra žmonių, kurie ją rūpinasi ir savo meniškais pasirodymais ją garsina."

Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos kviečiama Grandinė-

"Prahos pavasaris" atvilko į Čekoslovakiją dešimtį sovietinių žiemų. Dubčekas "eksperimentas", tačiau, iki šiol, kaip šmėkla, vaidenasi kompartijos bonzoms. Kada ateina to pavasario metinės, kaip ir šiais metais, režimo spauda ima iš naujo visaip keikti demokratinį laisvių sąjūdžius. Šalia tų keiksnojimų, nemažai piktų žodžių sulaukia ir Aleksandras Dubčekas.

Čekistai "dubček", lietuviškai reiškia "ažuolėlį". Iš "Prahos pavasario" užsiliko čekiškas anekdotas:

"Eiva pasivaikščioti ažuolyne!"

Kad neturime ažuolyno. Yra tik ažuolėlis, šalia kurio gal ažuolynas išaugti.

Nereikia užmiršti, kad 1969 metais sausio šešiolikąją Prahoje susidegino laisvės vardu studentas Janas Palachas. Iki šiol, susideginimo metinėse, jo kapas ir susideginimo vieta apkraunami gėlėmis. Tos gėlės, aišku, žydės ilgai, belaukdamos naujo ir tikro politinio pavasario Čekoslovakijoje, Europoje, Pabaltije.

lė atvyksta į Detroitą šeštą kartą ir balandžio 30 d. (sekmadienį), 3 val. p. p. Crestwood High School auditorijoje, 1501 N. Beech Daly, Dearborn Hts., Mich. atliks šokių-muzikos programą.

Šauliai kviečia visus Detroito ir apylinkių lietuvius atvykti į Grandinėlės koncertą ir praleisti sekmadienio popietę žavintis jos gražiais šokiais ir muzika.

Bilietai į Grandinėlės koncertą gaunami pas kuopos valdybos narius ir kitus platintojus. Bilietai prieš koncertą bus pardavinėjami ir Crestwood mokykloje.

Patartina bilietus įsigyti iš anksto.

• LB Detroito apylinkės susirinkime balandžio 9 d. buvo išrinkta nauja valdyba šios sudėties (2 metų terminui): E. Grigaitienė, dr. V. Majauskas, A. Ruginius, dr. K. Keblys ir V. Kutkus, (1 metų terminui): G. Damušytė ir J. Ribinskas. Iš senos valdybos pasilieka G. Baukienė, V. Petruilis ir dr. A. Zotovas.

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MACHINIST MAJOR PRECISION PART MANUFACTURER
Is seeking exp. applicants for the following positions:
MULTI-SPINDLE AUTOMATICS, TURRET LATHES, GRINDERS
MACHINE REPAIRMAN
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Excellent working conditions, overtime and other fringe benefits.
Call 216 486-2700
Mutual Metal Products Inc.
17600 S. WATERLOO CLEVELAND, OHIO (15-18)

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS & SET UP MEN
We have immediate openings for experienced operators and / or set-up operators on Acmes, New Britains, Brown & Sharps and Davenport. Good hourly rates, fringe benefits and working conditions plus an excellent group incentive plan and retirement plan.
Apply in person, write or call.
LAGRANGE SCREW PRODUCTS, INC.
313 EAST MAIN STREET
LA GRANGE, OHIO 44050
PHONE: 216-458-5151 (15-17)

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED N. C. OPERATORS
Must be experienced on numerically controlled vertical turret lathes. 2nd & 3rd Shift.
Excellent wages & benefits.
GRAY TOOL CO.
7135 Ardmore
Houston, Texas 77054
713-747-1240
An Equal Opportunity Employer (16-25)

WANTED AT ONCE SET UP MAN HEAVEY DUTY PRESS ROOM
Experience Required.
APPLY IN PERSON
IMERMAN INDUSTRIES
12165 MACK
DETROIT, MICH. 48215 (12-21)

WANTED AT ONCE MILL WRIGHTS
Experience Required.
APPLY IN PERSON
IMERMAN INDUSTRIES
12165 MACK
DETROIT, MICH. 48215 (12-21)

1ST CLASS MACHINIST

FOR NIGHT SHIFT.

Call Chris, 713-747-3600, ext. 222

1ST CLASS FITTER

DAY SHIFT

1ST CLASS COMBINATION

FITTER WELDER

5-6 years experience.

NIGHT SHIFT

Top pay and good benefits.



Call Lavada Johnson
713-747-3600, ext. 282
4300 Dixie at Cullen
Houston, Texas 77021
E.O.E. M/F (16-18)

ENGINEERING/TECHNICAL OPPORTUNITIES

Williams Research Corporation, an innovative technological leader in the development of small gas turbine engines for diverse applications in industry and government, is staffing-up its model suburban plant facility. Outstanding opportunities exist for imaginative engineering and technical talent in the following priority areas:

ENGINEERING

Sr. Manufacturing Engineer
Welding Manufacturing Engineer
Industrial Engineer
Metallurgical Engineer (Sr. or Jr.)

TECHNICAL

Technical Writer

GROUP LEADER

(DRAFTING/CHECKING)

Extensive experience in checking and/or supervision of drafting and checking activities. Requires thorough knowledge of ANSI Y 14.5. Prefer gas turbine experience.

CALL COLLECT

Mr. Dean Hardesty
1-313-624-5200

We offer an exceptional range of starting salaries, a comprehensive benefit program an outstanding working environment and a solid policy of promotion from within.

If unable to call, please forward resume in confidence to:

THE PERSONNEL DEPARTMENT



WILLIAMS RESEARCH CORPORATION

2280 WEST MAPLE ROAD
WALLED LAKE, MICHIGAN 48088

An Equal Opportunity Employer M/F (15-19)

■ Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

Sekminga Nabucco premjera

(ŽIŪROVO ĮSPŪDŽIAI)

Chicagos lietuvių operos vadovybė kiekvienais metais išveda į rampos šviesą lietuvių ar kitataučių sukurta operas ir, lietuvių kalboje, leidžia pasigrožėti choro ir solistų balsais. Darbas yra sunkus ir reikalauja išvermės bei pasišventimo. Operų pastatymui ruošiamasi 6-8 mėnesius. Choristai repeticijoms sugaišta šimtus poilsio valandų be jokio atlyginimo ir asmeninės naudos. Lyja, sniega ar audros siaučia, o operos nariai, grįžę iš kasdieninės duonos darbų, pasistiprinę greitosiomis pasigamintu valgiu, vėl sėda į mašinas ar autobusus ir skuba į repeticijas. Tai tokių užsidegėlių pastangų vaisius pamatėme š. m. balandžio 1 d. Marijos auditorijoje, pakilus uždangai.

Chicagos lietuvių operos vadovybė, šių metų sezonui, parinko žinomo italų kompozitoriaus Giuseppe Verdi operą NABUCCO. Libretą į lietuvių kalbą išvertė Stasys Santvaras. Ši opera pasižymi ne tik geromis solistų arijomis bet taip pat ir turtingomis choro partijomis. Chicagos lietuvių operos choras yra gausus narių skaičiumi (60), gera balsine medžiaga ir jos kultūra. Pasirinkimas atitiko turimas jėgas, ką pamatėme premjeros metu.

Jaunasis dirigentas, muzikas Alvydas Vasaitis, pasirodė, kaip pilnai subrendęs meno vadovas. NABUCCO yra pirmas jo savarankiškas didesnis pastatymas. Muzikas Vasaitis, jei turės noro ir išvermės aukotis ir dirbti šioje srityje, tai Chicagos lietuvių opera dar ilgai gyvuos. Kiek teko patirti, muziko Vasaičio santykiai su visais bendradarbiais yra šilti ir draugiški, ypač tą vertina choristai. Chormeistariai Alfonsas Gečas ir jaunoji Emilija Sakadolskienė, padant

muzikei Alice Stephens, buvo nepamainomi talkininkai ir daug prisidėjo prie operos pasisekimo. Daug išvermės parodė akompaniatorius Arūnas Kaminskas, choreografas Jaunutis Puodžiūnas.

Gal ryškiausiai savo ranką ir išmonę parodė režisierius David Hicks, nors jo scenoje ir nematėme. Išmaninga ir tvirta ranka buvo reikalinga, tvarkant masines scenas, kai į nedidelę sceną susirinkdavo 70 ar daugiau žmonių. Kariai, kunigai, paprasti piliečiai ar šventyklos mergelės žinojo savo vietą ir judėjo vienas kito nestumdydami. Tai tartinio darbo vaisius.

Prie operos pasisekimo daug prisidėjo ir kiti meno vadovai: scenos reikalų vadovas Jonas Paronis, patarėjas Kazys Oželis (vėl sugrįžęs į Chicago ir įsijungęs į operą), apšvietėjai Kazys Cijūnėlis su asistentu Romu Račiūnu. Visas meno vadovų kolektyvas dirbo žinoviškai.

Solistų sąstatas buvo stiprus ir jiems skirtus uždavinius išpildė puikiai. Solistai: Jonas Vaznelis — Zaccaria, Jeruzalės vyr. kunigas, Stefan Wicik — Ismaele, Jeruzalės karaliaus vaikai (trečiam pastatyme Rimas Strimaitis), Margarita Momkienė — Fene-na, Nabucco duktė, Dana Stankaitytė — Abigailė, vergė (manoma, kad vyriausia Nabucco duktė), Catherine Kogutaitė — Anna, Zaccario sesuo, Algirdas Brazis — Nabucco, Babilonijos karalius, Bernardas Prapuolenis — Babilonijos vyr. kunigas, Julius Savrimas — Abdallo, Nabucco k a r i u o m e n ė s karininkas. Operą pajvairino baleto šokėjos: Violeta Karosaitė, Anna Accetturo ir Dvilė Užubalytė.

Didžiausias vaidmuo šiame pastatyme teko solistui

Jonui Vazneliui, kaip Jeruzalės vyriausiam kunigui. Savo didinga išvaizda ir dainavimu užbūrė visus žiūrovus. Žydai, nors turėjo karalių, bet klausė savo vyriausio kunigo. Mums lietuviams irgi reiktų tokio rabino, kad visi paklustume vieno vadovybei ir nesi-skaidytume bei neniekintume kitų lietuvišką vežimą vežančių asmenų. Laikas pasimokyti iš žydų ir veningai dirbti savo tautos išlaisvinimui.

Ši opera turtinga choro partijomis ir žiūrovai turėjo progos pasidžiaugti dariniu ir puikiu dainavimu.

Publika dirigentą, solistus ir chorą sutikdavo šiltais plojimais ir valiavi-mais. Nesigailėta (ir vertai) plojimų bei džiaugsmo šūkių.

Nežinau, kaip įvertins muzikos žinovai, bet eiliniams žiūrovams paliko labai gerą ir teigiamą įspūdį.

Dekoracijos šiai operai atgabentos net iš Milano, Italijos, nes vietoje gaminti būtų kainavę brangiau, o po spektaklio nėra kur dėti. Išmesti gaila, o laikyti nėra vietos. Spalvingi drabužiai pasiskolinti iš New Yorko. Grimas ir perukai — Art Anthony, Jono ir Stasės Kelečių. Grimoriai turėjo suktis vikriai, nes daugelis choristų dalyvavo keliuose vaidmenyse.

Pirmieji du spektakliai praėjo dideliu pasisekimu. Į abu pastatymus prisirinko pilna salė ir teko net pristatyti kėdžių. Publikos ryšys su scena buvo šiltas ir gyvas. Daug kartų plojimai buvo išreikšta pasitenkinimo jausmai, po solistų arijų ar choro partijų.

Baigus vaidinimą, scenoje išsirikiavo visi dalyviai su pagelbiniu aparatu ir meno vadovais. Salė užėmė iš pasitenkinimo ir nenorėjo paleisti nuo scenos. Buvo gausių dovanų ir gėlių.

Gaila, kad mūsų lietuviškoji opera turi tenkintis tik trimis pastatymais. Tiek įdėta darbo bei pastangų ir norėtusi, kad būtų karto-jama bent keletą kartų.

Chicagos lietuviškoji visuomenė yra dėkinga operos vadovybei už tokį puikų ir džiuginantį pastatymą. Chicagos lietuvių operos valdyba sudaro: pirmininkas Vytautas Radžius (žiemos metu krisdamas nusi-laužė koją ir aktyviai negalėjo dalyvauti pastatyme, bet kiek galėdamas talkino), vicepirmininkai — Vaclovas Momkus (pirm. susirgus, visas krūvis atiteko jam), Jurgis Vidžiūnas ir Irena Navickaitė, sekretorė Rūta Grauzinienė, išdininkas Algirdas Putrius ir valdybos narė Gailė Mačiulytė.

Revizijos komisija: pirm. Gediminas Kozėnas, vice-pirm. Valerija Žadeikienė ir sekretorė Giedrė Končienė.

Programai patrauklų viršelį sukūrė dailininkė A. Korsakaitė-Sutkuvienė.

VAKARONĖ SU RAŠYTOJU JURGIU JANKUM

Jau įėjo į tradiciją, kad Jaunimo Centre penktadienių vakarais įvyksta vieno-kio ar kitokio pobūdžio renginiai. Jei neatsiranda kitų rengėjų, tai pati Jaunimo Centro vadovybė pasistengia užpildyti laisvą vakarą.

Š. m. kovo 31 d. vakaronė buvo skirta susitikti su rašytoju Jurgiu Jankum, atvykusiu iš Rochesterio. Vakaronę rengė ir ją atidarė

Jaunimo Centro direktorius kun. Antanas Saulaitis, SJ, pakviesdamas ją praveisti rašytoją Nijolę Jankutę-Užubalienę. N. Užubalienė supažindino gausius svečius su rašytojo Jurgio Jankaus gyvenimu ir kūryba. Jurgio Jankaus kūryba pasižymi sklandžiu pasakojimu ir gyvu veiksmu. Plačiau apie savo kūrybą kalbėjo pats rašytojas Jurgis Jankus. Jam idėja ateina iškart, o savo raštuose ją apipavidalina ir pateikia skaitytojui suprantama ir gyvenimiška forma. Jam nereikia įvykio pamatyti, kaip daugeliui kitų ra-

(Nukelta į 12 psl.)

DR. VINCENTINAI JURKŪNIENEI

IR

VYTAUTUI ŽEMAIČIUI

brangiai mamytei mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiame jums, jūsų šeimoms ir artimiesiems

Alek. andrūnai

A. A.

ANELEI ŽEMAITIENEI

mirus, dukrai VINCENTINAI ir žentui JONUI JURKŪNAMS, velionės sūnui, anūkams ir giminėms gilią užuojautą reiškiame

Kiršoniai

A. + A.

ANELEI ŽEMAITIENEI

mirus, dukrai VINCENTINAI ir žentui JONUI JURKŪNAMS reiškiame nuoširdžią užuojautą

Vilhelmina ir Edvardas
L a p a i

A. A.

ANELEI ŽEMAITIENEI

mirus, jos dukrai dr. VINCENTINAI ir žentui inž. JONUI JURKŪNAMS ir visai jų šeimai bei giminėms nuoširdžią užuojautą reiškiamė

Dr. Vaclovas ir Emilija
Č e k a i

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489



CHICAGOJE...

(Atkelta iš 11 psl.)

šytojų, bet užtenka susikurti vaizduotėje ir išsprauti į tinkamą formą. Vaizdui paryškinti paskaitė dar nespausdintos kūrybos.

Antroje dalyje aktoriai Jonas ir Stasė Kelečiai, talkinant Nijolei Užubalienei, vaizdžiai išscenizavo novelę "Sužieduotuvės". Čia aktoriai parodė savo aktoriškus sugebėjimus ir išryškino rašytojo kūrybą. Reikėjo stebėtis, aktorių pasiruošimu ir atmintimi, nes buvo atlikta be suflerių ir "špargalkų".

Rašytojas ir aktoriai buvo labai šiltai sutikti ir apdovanoti gėlėmis.

Tiesa, kai kam gali kilti neaiškumų dėl giminytės ryšio tarp Nijolės Jankutės-Užubalienės ir rašytojo Jurgio Jankaus. Rašytojas dėkodamas Nijolei už gražų žodį, ją pabučiavo, o pasiteisinimui paaiškino, kad visai normalu bučiuoti savo "dukterį", nes dažnas taip ir galvoja. Iš tikrųjų jie nėra jokie giminės, o tik bendrapavardžiai.

Šiai vakaronei buvo gerai pasiruošta, tad ir įėjimo mokestis, po porą dolerių asmeniui, pateisinamas. Toliau svečią atsikviesti, vien tik kelionės išlaidoms padengti, reikalinga gana apvali suma.

MARGUČIUI 50 METŲ

Šiomis dienomis Margutis atšventė 50 metų nuo žurnalo pirmojo numerio pasirodymo ir 46 metus nuo pirmos radijo valandėlės lietuviškais garsais prabilimo.

Margutį įsteigė ir jį redagavo bei kalbėjo Antanas Vanagaitis, finansiškai remiamas Juozo Bačiūno ir Antano Olio. Žurnalas buvo tautinės minties, gausiai iliustruotas ir plačiai paplitęs. Pirmojo numerio buvo atspausdinta net 42,000 egz. Žuvus auto nelaimėje 1964 m. leidėjai L. Vanagaitienei ir redaktoriui A. Mackui, žurnalas Margutis 1965 m. sustojo ejęs. Paskutinį numerį suredagavo Vl. Vijeikis.

Radijo valandėlė pradėta 1932 m. Pradžioje teturėjo tik 15 min., kuri vėliau išsiplėtė į visą valandą. Dabartinei Margučio radijo valandelei jau ilgesnį laiką vadovauja Petras Petrutis. Š. m. balandžio 11 d. laidoje Valdas Adamkus, Tarybos direktorių pirmininkas, savo žodyje prisiminė steigėjus ir vadovus, ypač išryškino dabartinio vadovo Petro Petrutis pasišventimą ir pareigingumą. Paaimanavo dėl sunkios finansinės padėties, nes turimi skelbimai nepadengia nė savaitinės programos išlaidų. Dėkojo vadovui P. Petrutiui ir kitiems, išskirdamas dažną Margučio talkininką Audrių Regį. Valdo Adamkaus kal-

ba nebuvo optimistiška, nes kiekvieno mėnesio pabaigoje tariamasi su P. Petrutiū dėl tolimesnio Margučio radijo valandėlės pratęsimo.

Dabartinis Margučio vadovas Petras Petrutis eina pirmakų pėdomis: dažnai suruošia aukšto lygio koncertus, dažnai girdime per radiją mūsų iškiliųjų visuomenininkų pasisakymus aktualiais visuomeniniais, politiniais ir kultūriniais klausimais. P. Petrutis š. m. balandžio 11 d. laidoje prisiminė Margučio įsisteigimą, buvusius vadovus ir dabartinius dažnesnius talkininkus, iš kurių išskyrė studentą Audrių Regį, bent du kartu savaitėje talkinantį radijo laidoms.

Sveikindami suaktyvininką Margutį, džiaugiamės išvartyta lietuviška vaga ir linkime nebūti perdideliais pesimistais, bet su visuomenės pagalba, tęsti kultūrinį ir informacinį darbą.

VYDŪNO FONDO
PREMIJA DR. T.
REMEIKIUI

Akademino skautų sąjūdžio Vydūno vardo jaunimo fondo premija paskirta visuomenininkui – mokslininkui prof. dr. T. Remeikiui. Šis fondas, jau eilę metų, parenka jaunesnės kartos pasižymėjusius lietuvių ir apdovanoja premija. Premijas yra gavę šie asmenys: A. Rukšėnas, muz. A. Vasaitis (šiais metais sėkmingai dirigavęs Verdi operą NABUCCO), D. Kezienė, muzikas F. Strolia ir dabar dr. T. Remeikis. Visi šie asmenys žinomi visuomeninėje lietuvių veikloje ir savo raštais.

RADIJO LIETUVOS
AIDAI 2-JŲ METŲ
SUKAKTIS

Kazytės Brazdžionytės vedamos radijo valandėlės LIETUVOS AIDAI pobūvis ir dviejų metų minėjimas įvyko š. m. balandžio 9 d. Lietuvių Tautiniuose Na-

PASKUTINIS SUDIEV PROFESORIUI
ROMUI KULIKAUSKUI

Netikėtai kovo 25 d. Kalifornijoje po širdies operacijos mirė jaunas gabus, idealistas profesorius Aleksandras Kulikauskas.

Velionis yra sūnus Nepriklausomos Lietuvos buvusio kapitono Juozo ir Vandos Kulikauskų, kurie išaugino, išmokslino du sūnus ir dukterį, visiems trims davė aukštąjį mokslą. Velionis Aleksandras - Romas buvo gimes 1935 m. Kaune, atsikūrusios Lietuvos žydėjimo metu. Giliaime nuliūdime liko motina, brolis Vytautas, sesuo Irena. Tėvas jau prieš keletą metų miręs.

Velionis, prof. A. Romas socialologijos mokslus studijavo ir baigė Illinois Universitete, 1968 m. Metus laiko profesoriavo Urbanos universitete ir 9 metus, ligi pat savo mirties State Sacramento, Kalifornijoje, kur dėstė socialologiją ir drauge ėjo Sovietinių studijų katedros direktoriaus pareigas. Buvo užsitarnavęs profesūros garbės pakopą, buvo Associate profesorius. Velionis Aleksandras buvo šilto, socialaus charakterio, už ką buvo mylimas šeimos narių, draugų, gerbiamas profesorių, studentų: jis mylėjo žmogų, gyvenimą, o jį — gyvenimas, bet deja... Filosofų žodžiais tariant: jaunystės mirties sukeltas skausmas yra taip didelis, kad jo negalima nei išmatuoti, nei užgesinti, tenka tik Praamžiaus valiai nusielenkti...

muose. Popietę pravedė Ed. Vengianskas. Iš klausyto sveikinimai ir pagerbti talkininkai. Programą atliko sol. Tadas Rūta, akompanuojant muzikui M. Motiekaičiui ir rašytojas Aloyzas Baronas. Šokiams grojo A. Stemoko orkestras.



A. A. prof. Aleksandras Romas Kulikauskas.

Velionies A. Romo buvo dvejios laidotuvės, vienos oficialios, Kalifornijoje, kur jis profesoriavo ir mirė, ten su juo gana iškilingai ir jautriai atsisveikino kolegos, profesoriai, esami ir buvę studentai, kurių ne vieną jaunas profesorius ir finansiniai parėmė, nes buvo jautrios širdies. Velionies laidotuvių dieną buvo uždaryta jo katedra Universitete.

Antros neoficialios laidotuvės įvyko Chicagoje, kovo mėn. 25 d. Velionies A. Romo testamentiniu patvirtimu, jo kūnas buvo pervežtas į Chicago ir palaidotas greta anksčiau mirusio tėvo, J. Kulikausko, šv. Kazimiero kapinėse. Pamaldos įvyko Jėzuitų koplyčioje, mišias atlaikė ir pamokslą pasakė kun. J. Borevičius, sol. Dalia Kučėnienė žavingu balsu, atliko pora giesmių, vieną jų net specialiai šiam momentui parinktą ir pritaikintą.

Šermenų pietūs buvo Tautiniuose namuose, dalyvavo arti 130 asmenų. Z. Juškevičienė pristatė velionies nueitą kelią ir visų susirinkusių vardu išreiškė užuojautą motinai, artimiesiems. Velionies studijų metu draugų vardu atsisveikino rašytoja Nijolė Jankutė-Užubalienė. Šermenų dižiją dalį dalyvių sudarė ramovėnai ir birutininkės, nes V. Kulikauskienė priklausė DLK Birutės draugijai Chicagos skyriui ir ilgus metus buvo aktyvi valdybos narė, renginių organizatorė, sociali, maloni, kaip ir jos atžalynas. Visi šermenų dalyviai giliai užjautė jauno profesoriaus mirtį, — nuoširdžiai užjautė ir užjaučia artimuosius, ypač motiną, ponį V. Kulikauskiene, jai netekus mylimo sūnaus.

Paskutinis sudiev Velionui A. Romui, Praamžius tebūnie tau gailestingas ir Amerikos žemė — lengva.

DARIAUS-GIRĖNO
PRADŽIOS MOKYKLA

Dariaus - Girėno lituanistinei pradžios mokyklai Chicagoje 1977 m. rudenį suėjo 15 m. sukaktį. Mokykla ją minėjo, surengdama Raimondos Apeikytės piano koncertą, o šių metų balandžio 9 d. minėjamą tęsė, surengdama akademią ir mokinių choro koncertą.

Prieš pradėdant akademią, mokiniai tvarkingoje eisenoje nužygiavo prie žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės paminklo ir susikaupimo minute prisiminė žuvusiuosius, padėjo prie paminklo gyvų gėlių puošę.

Akademijos metu šios mokyklos ilgametis vedėjas J. Plačias trumpai nusakė nūdienę mokyklos padėtį, gerėjosi jos darbo vaisiais ir jaunimo pastangomis. Šiais metais mokyklą lanko 140 moksleivių, kurių nemaža dalis gyvena Chicagos apylinkėse. Mokykloje mokytojauja 14 mokytojų. Mokykla naudojasi Jaunimo Centro patalpomis, greta Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos ir Pedagoginio Lituanistikos Instituto. Mokinių skaičiui išaugus, šiandien turimo patalpos esančios ankštokos.

Mokykla suaktyvė proga susilaukė daug sveikinimų, tiek žodžiu, tiek raštu. Sveikino: Vyskupas Vincentas Brizgys, Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkys, gen. konsulė J. Daužvardienė, Ped. Lituanistikos Instituto rektorius prof. dr. J. Puzinas, PLB valdybos pirmininkas B. Nainys, Aukšt. Lituanistinės Mokyklos direktorius J. Masilionis ir kt.

Akademijos antroje dalyje vyresniųjų skyrių mokinių choras, diriguojamas mokyto. Fausto Stroliaus, drauge su styginiu orkestru, kurio sąstata groja pora mokinių, atliko trumpą koncertą. Baigta tantos himnu.

Akademią atidarė Irena Pemkienė, Mokyklos tėvų komiteto atstovė, ir pakvietė Leoną Narbutį ją toliau vesti. Akademijoje dalyvavo nemažas skaičius mokinių tėvų ir artimųjų, kaip ir garbės svečių, bet kažkodėl iki koncerto visi mokiniai buvo laikomi kitoje patalpoje... Sukakties proga išleistas specialus leidinėlis.

M. Valiukėnas

ŠIAULIEČIŲ DĖMESIUI

Ryšium su Pasaulio Lietuvių Dienomis Kanadoje birželio 28 — liepos 4 dienomis šiauliečių Sambūris Kanadoje (Toronto) praneša, kad ruošiasi sutikti atvykstančius šiauliečius ir šiaulietes su savo informacija. Atsiliepęs didesniai skaičiui atvykstančių, bus ruošiamasi bendrai sueigai. Kreiptis sekančiu adresu: Dr. W. S. Mastis, 240 Duke St., Apt. 203, Toronto, Ont., Canada, M6S-3G1, telefonas: 769-2946.

Z. J.

OUTSIDE MACHINIST

St. Louis Ship, one of the largest inland ship builders, is seeking a Machinist with either marine machinist experience or at least 5 years experience in a machine shop. Must be able to read a micrometer, setup and operate a boring bar and align shafting. We offer company paid hospitalization, life insurance and pension plan. Apply at the Personnel Office from 8:30 to 11:30 a.m.



ST. LOUIS SHIP
DIVISION OF POTT INDUSTRIES INC.
611 East Marceau St., St. Louis, Mo. 63111

An Equal Opportunity Employer M/F

(14-15)

ROBERTS-JOHNSON INDUSTRIES, INC.

- ★ IMMEDIATE OPENINGS
 - TOP PAY + EXCELLENT BENEFITS
 - RETIREMENT PROGRAM
 - VACATION
 - PAID HOLIDAYS
- ★ FIRST CLASS FITTERS
 - UP TO \$7.50 PER HOUR
- ★ SECOND CLASS FITTERS
 - UP TO \$6.75 PER HOUR
- ★ DRILLING RIG-UP PERSONNEL
 - UP TO \$7.25 PER HOUR
 - FIRST CLASS BURNERS
UP TO \$7.50 PER HOUR

Contact CLYDE MILLS
(713) 676-2636

210 Magnolia, Galena Park, Texas 77547

An Equal Opportunity Employer

(16-21)



CLEVELANDE

Aurelija Balasaitienė

Rūpintojėliai, undinės ir kanklės...

Paskutinio dešimtmečio bėgyje lietuviškų kanklių muzika paplito ne vien JAV ir Kanadoje, bet taip pat Pietų Amerikoje ir net Australijoje. Visi žinome, kad tos muzikos mokytojai, propaguotojai, dirigentai ir kompozitoriais yra Alfonsas ir Ona Mikulskiai, tačiau nedaugeliui kyla klausimas: o iš kur tos kanklės? Kokioje krautuvėje parduvinėjamas tas garbingas lietuviškos muzikos instrumentas?

Kai 1966 metais A. ir O. Mikulskiai nutarė pradėti jaunimą mokyti kanklių muzikos, jie kreipėsi į Praną Neimaną su prašymu pagaminti kankles. Pranas Neimanas, paslaugus, kuklus ir malonus žmogus, clevelandiečiams yra žinomas kaip medžio dirbinių mėgėjas. Nors savo gabumų neturėjo progos tinkamai išvystyti, tačiau jis savo praktiškais darbais atliko nepaprastos kultūrinės vertės paslaugą.

Gimęs ir augęs Biržų apskrityje, didelėje staliaus — meisterio šeimoje, baigęs Joniškėlio progimnaziją, neturėjo lėšų tęsti mokslo toliau. Jis buvo priverstas padėti savo tėvams. Dirbdamas drauge su tėvu pramoko staliaus amato. Susitaukęs pinigų, jis vistiek pasiryžo ieškoti laimės kitur. 1937 metais Kaune, išlaikęs konkursinius egzaminus, buvo priimtas į Kauno konservatorijos operos dainav-

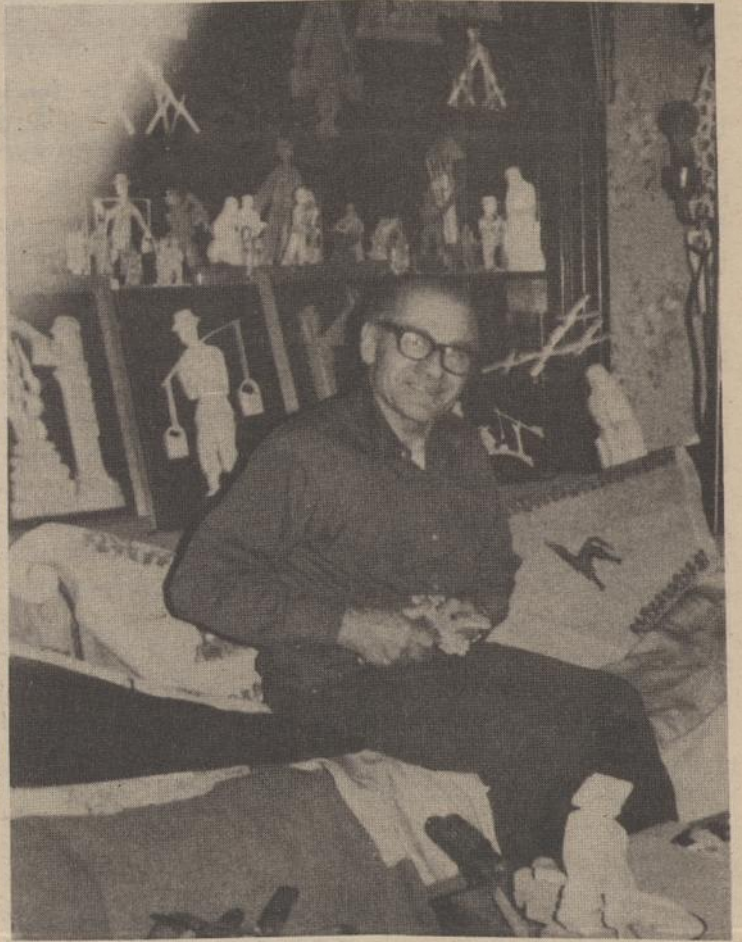
vimo klasę. Konkurse dalyvavę apie 150 kandidatų, tačiau priimtų buvę tik penki vyrai ir septynios mergaitės. Jis dainavimą studijavo iki 1940 metų. Bolševikams okupavus Lietuvą, Pranas Neimanas tų metų rudenį buvo suimtas už "prieštarybinę veiklą" ir kalintas Kauno Micevičiaus gatvės kalėjime, ilgą laiką laikomas vienutėje. 1941 metų kovo mėnesį, vykstant pasitarimams tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos, Pranas Neimanas, drauge su eile kitų kalintų lietuvių, buvo išsiųstas į Vokietiją mainais už politinius kalinius. Karui prasidėjus ir vokiečiams okupavus Lietuvą, jam buvo leista grįžti į Kauną, kur jis tęsė dainavimo studijas iki 1943 metų, kai vokiečiai uždarė konservatoriją. Praną Neimaną, kaip ir daugelį jo tautečių, likimas nubloškė į Vokietiją ir pagaliau į Clevelandą. Ilgus metus ištarnavęs geležinkelyje, Pranas Neimanas savo darbovietėje buvo sužeistas ir priverstas pasitraukti iš tarnybos.

"Sveikdamas iš nuobodumo pradėjau drožinėti", pasakoja jis, sėdėdamas savo "dirbtuvėje". Tai buvęs senos, kadaise ištaingo namo svečių kambarys, kurio židynys, senas pianinas, durys, grindys ir palangės apkrautos šimtais medinių rūpintojėlių, undinių, šokančių jaunų porelių, lokiukų, klumpaičių ir koplytėlių. O

ant stalo guli trejos kanklės įvairiame baigties stovyje. Vienos jų galutinai išbaigtos. Jų šviesus paviršius žvilga, o tampriai ištemptos stygos laukė laukia, kad jautrūs pirštai pažadintų užmigusias senovines dainas. Šonai įmantriai išdeginti stilizuotų tulpių raštais, o kanklių viršaus vidury, nugarą išrietęs, Geležinis Vilkas sustingęs dinamisko, nebylaus staigumo pozėje.

"Kodėl visos kanklės turi geležinio vilko atvaizdą?", klausiu Prano Neimano. "Kad tos kanklės taip garsiai skambėtų, kaip vilko staugimas. Gedimino sapno ir Vilniaus įkūrimo legenda man patinka", atsako jis.

Stebiuosi, nematydama jokių nepaprastų įrankių, išskyrus krūvas keistai atrodančių peiliukų su apsaugos popieriumi apvyniotomis rankenomis, keletą aštrių skaptukų ir medžio deginimo mašinėlę, kuri man primena dantisto grąžtą. Pradedu teirautis, kaip ir iš kokios medžiagos gamina mos kanklės. Pranas Neimanas sako, kad kanklėms pats geriausias medis esąs liepos medis. Tačiau liepos medžio negalys gauti, todėl kankles gamina iš klevo lentų. Lentas, ypatingai kanklių viršui, reikia rinkti labai atsargiai, kreipiant ypatingą dėmesį į medžio rievių audinį. Rezonatorius jis išimamas iš senų pianinų. Kiškukai, kurie naudojami pustoniams pakelti, daromi iš žalvario, o stygomis naudojama speciali muzikinė viela. Paklaustas, kas jam pataręs, kaip daryti kankles, jis prisipažino pats eksperimentavęs ir pasinaudojęs savo patirtimi, įsigyta iš tėvo. Drožiniams jis naudoja topolį, pušį, eglę ir riešutą.



Pranas Neimanas

Nenoromis mano akys krypta durų link. Ant jų išsiraičiusios smailiauodegės undinės žvelgia viena į kitą, pasiruošusios pagauti paklydusį jūreivį. Ties kitomis durimis kabo kelios trikampės koplytėlės, kurių vidų dabina stilizuota Dievo Motinos stovykla. Ant knygų lentynos ilsisi apie dešimt rūpintojėlių, parėmusių galvas ant rankų, susimąčiusių žvilgsnius nukreipę į neužmatomus tolius. Šalia jų, po didžiuliu grybu, rankomis susiėmęs, šoka jaunimas suktinį. Ant pianino pėlėdos, mergaitės, nešinos vandens kibirėliais, lokiai, bepilstą alų iš statinaitės, vaidilutės ties aukurais, kurių aukšti dūmai kyla virš jų galvų — tai tūkstančiai valandų darbo, tai polėkių suformavimas, minčių įgyvendinimas medyje. Kai kurie jo drožiniai

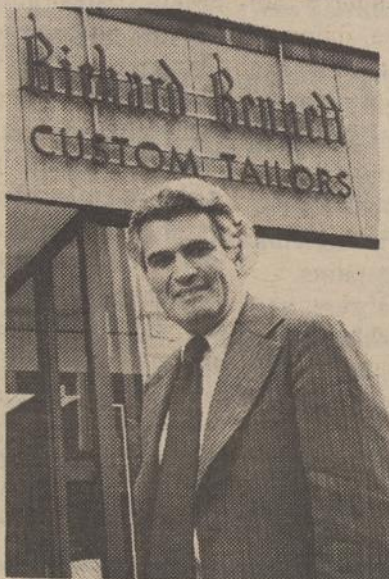
yra skulptūros pobūdžio, kai kurie yra plokštūs "šešėliniai" kontūrai, kiti yra bareljefų stiliuje. Juos visus galima suskirstyti į tris pagrindines kategorijas: religinę (Dievo motina, rūpintojėliai), mitologinę (undinės, geležinis vilkas), ir tautinę (tautiniais drabužiais šokiai, vaidilutės, griovikasiai, piovėjai).

Pasiteiravęs apie jo pagamintų kanklių skaičių, jis pasakyti negalėjo... Tačiau suskaičiavo, kad, šalia Clevelande esančių kelių dešimčių kanklių, jis padovanojęs Dainavos stovyklai šešias, gaminęs Chicagai, Detroitui ir kitur JAV. Australijoje jo kanklių yra dvejų, Venesueloje keturių, Urugvajuje dvejų, taip pat Argentinoje, Brazilijoje ir Kanadoje.

Savo drožiniams jis medžiagą ima iš atminties, arba grynai iš savo vaizduotės. Viską daro ranka, be mašinų, ir pats pasigamina daugumą savo įrankių. Clevelandiečiai apie jo drožinius žino, nes Vasario 16 minėjime dalyvavusiam senatoriui John S. Glenn ir jo žmonai buvo įteikti Neimano pagaminti drožiniai, atvaizduojantys mergaites su neštuvais — bareljefas ant juodo fono šviesiuose rėmuose (jis pats ir rėmus pagamina). Savo asmeniškam padėkos laiške Pranui Neimanui, ponias Anne Glenn jam dėkoja už drožinius ir praneša, kad jie yra padėti senatoriaus įstaigoje. "Jūsų darbai labai gražūs ir puošia senatoriaus įstaigą", rašo ponias Glenn.

Vartau rankose žvilgančią, lietuviškais raštais išmargintą kurpaitę ir bandau atspėti, kiek darbo valandų ir kiek kantrybės reikėjo įdėti, kol toji kurpaitė pasiekė savo dabartinės išvaizdos. Įmantrūs riešu-

(Nukelta į 14 psl.)

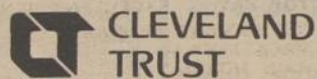


Mike Rukule pasiliko biznyje, nupirkdamas biznį kuriame jis dirbo.

Loizos šeima atidarė naują restoraną senoje kaimynystėje.



Leiskite jums padėti visais galimais būdais.



Eric Graser ir Walter Krueger pasidarė patys bosai.



Clevelande...

(Atkelta iš 13 psl.)

tams spaustukai su raguota velniuko galva ne tik vykusiai traiško kiečiausius riešutus, bet ir atrodo dekoratyviai ir originaliai.

Pastebiu šone stiklinę spintelę. Joje glaudžiasi lokučiai, mergaitės, rūpintojėliai ir undinės... Kur nepasisuksi, medis juokiasi, šoka, meldžiasi.

Jauniausia tremtinių atžalos karta groja kanklėmis, nes yra, kas jas pagamina. Amerikos klevas lietuvių rankose praskamba senovinės Lietuvos ilgesiniais tonais.

Prano Neimano darbščios rankos, neišsemiama kantrybė ir atpildo bei reklamos nereikalaujantis kuklumas daro jo įnašą į mūsų kultūros testinumą toli nuo gimtųjų namų didžiai vertingu ir užsitarnaujančiu pagarbos bei padėkos.

LITTLE SISTER OF THE POOR HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR REGISTERED NURSES LICENSED PRACTICAL NURSES FOR ALL SHIFTS. Good starting salary, plus shift differential. Liberal personnel policies and pleasant surroundings. Send resume to Sister HELEN MARY LITTLE SISTERS OF THE POOR 17550 SOUTHFIELD RD. DETROIT, MICH. 48235 (5-18)

PRAKTIŠKIAUSIOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Siuntinys 1 — 1978.

Nepermatomo nailono gėlėta arba su ornamentais įvairių spalvų labai populiari medžiaga dėl dviejų suknelių; gėlėta arba lygių spalvų crimplene medžiaga suknėlei; dvigubo storio nailoninė skarelė; moteriškas nailono apatinis arba vyriški nailono viršutiniai marškiniai; dvi poros vyriškų arba moteriškų nailoninių arba vilnonių kojinių; 40 anglišku geriausių cigarečių; dėžė šokoladinių saldinių; 1 svaras pupelių kavos; vienai eilutei vilnonė labai gera medžiaga su jaudimu "All wool made in England", gali būti šviesios arba tamsios spalvos.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis — \$190.00. Taip pat dar galima dadėti į šį siuntinį 9 sv. prekių, pavyzdžiui, galima dadėti 4 m. medžiagos, 2.75 m. dirbtinio minko kailio arba kito kių dovanų.

Žemiau siūlome keletą praktiškesnių ir naudingesnių dalykų:

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler" vyr. arba mot.	
(galima siųsti 4)	40.00
Geresnės rūšies nertinis	32.00
Nailono kojinės, vyriškos arba moteriškos	3.00
Vilnonė medžiaga suknėlei	24.00
Vilnonė skarelė	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Lietsargis telescopic	12.00
Vyriški arba moteriški labai geri pusbačiai ..	34.00
Crimplene medžiaga kostiumeliui	30.00
Angliška eilutei medžiaga	
("All wool made in England")	70.00
Geresnė eilutei medžiaga	
("All wool made in England")	75.00

Siunčiame įvairius kalkuliatorius ir Stetoskopus.

Sudarant savo nuožiūra siuntinį reikia pridėti \$28.00 už visas persiuntimo išlaidas. Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.

BALTIC STORES LTD

(Z. Juras)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT.
BR1 4HB, ENGLAND.
Tel. 01 460 2592.

Sklandytojo A. Gyso atsiminimai (8)

TERMIKAS

vome, "užkontrinti".

Po krikštynų ceremonijų kažkuris pasakė, kad "dabar pažiūrėsim bandomojo skridimo". Niekas nepaklausė, ar sklandytuvas jau yra galutinai paruoštas skridimui.

Priruliavo lėktuvas, ištempė trosą, ir man pasidarė truputį nejauku. Tada dar buvau visai jaunas, tad ką darysi, nusprendžiau rizikuoti. Prikabino trosą. Išėdau, prisiveržiau diržus. Išvilko mane aukštyn. Dairausi tai kairėn, tai dešinėn, ar viskas tvarkoje.

Dar lėktuvu velkant, pastebėjau vieną klaidą: "Termikas vis stengėsi virsti į vieną pusę ir ėjo taip kreivai, kad aš turėjau pilnais skersvairiais vairo lazde taisyti iki pat ribos. Tik vėliau išsiaiškinau priežastį:

kai dirbi sparną ir priekį aptrauki klijuote, tai su spaustuvais prispaudi iš visų pusių, kad gerai prisiklijuotų. Taip betraukdami, susukome lonžeroną, ir vienas sparnas turėjo didesnę atakos kampą, o kitas mažesnę. Prie didesnio greičio, lėktuvu velkant, sklandytuvas virto į vieną pusę. Prie normalaus greičio, "Termikas" vairų klausė geriau.

"Termike" buvau įtaisęs ir naujieną — radiją. Dirbtuvėje dirbant, kol baterija buvo pilna, tas radijas veikė gerai, bet ore skrendant baterija jau buvo išsibaičiusi, ir mano radijas tylėjo. Garsiai pats dainavau, o žemėje buvusieji vėliau man sakė, kad girdėję, kaip mano radijas "grojęs".

Bandomajame skridime "neužkontrinti" kaiščiai neiškrito, ir nieko bloga ne nutiko. Nutūpiu laimingai.

Tada nebuvau toks turtingas, kad būčiau galėjęs nupirkti "Termikui" motoruką. Laikraščiuose pasirodavo trumpas žinutės, kad kažkoks tai fantastas dvarininkas, pavarde Tomkevičius, stato savo lėktuvą.

Tomkevičiaus lėktuvėlio konstrukcija buvo labai primityvi: skersvairiai buvo pritvirtinti prie sparnų paprastais lankstais, kurie buvo prikalti vinimis. Tomkevičius buvo tiek atsargus, kad prieš išbandydamas savo lėktuvėlį, atėjo į Aero Klubą, išmoko skraidyti ir gavo civilinio lakūno pažymėjimą. Bandomo metu, neaukštai pakilęs, tuoj ir vėl nutūpė. Kadangi patyrimą buvo įgijęs Aero Klube, jis tuoj pamatė, kad iš jo lėktuvėlio nieko gera neišeis. Vėliau jo lėktuvėlis stovėjo Aero klubo angaro kampe daugiau kaip metus laiko, ir niekas jo nebejudino.

Tomkevičiaus lėktuvėlio motorukas buvo neblogas, angliškas Blackburn", 18



"Termiko" krikštynos, skaitomas krikšto aktas.

arklio jėgų stiprumo. Gavęs sutikimą, aš tą motoruką užmontavau ant savo "Termiko".

Su motorizuotais sklandytuvais mes tada Lietuvoje patyrimo neturėjome, tik žinojom, kad variklio ašis su sklandytuvo ašimi turi sudaryti 3° kampą.

Kad neinvestuoti per daug pinigų, pradžioje užmontavau variklį tik laikinai, kad išbandyčiau, ar užteks traukiamosios jėgos pakilimui.

Nors "Termiko" liemu buvo numatytas stumiančiam propeleriui, bet Tomkevičiaus motorukas turėjo guolius tinkamus tik traukiančiam propeleriui. Užmontavus motorėlį ant sparno viršaus, specialiai žemas liemu nebebuvo reikalingas. Vietoj benzino tankelio, buvau panaudojęs paprastą skardinę dažų dėžutę, kurią gerai išvaliau, prilitavau vamzdelį ir pritvirtinau viela. Propelerį buvom priveržę veržle, bet "neužkontrinę".

Ir taip 1939 m. liepos 2 d., pradėjau motorizuotą "Termiką" bandyti, pradžioje tik riuluodamas po aerodromą ir paduodamas vis daugiau gazo. Pagaliau sparną prilaikančiam vyrukui liečiau paleisti ir, skersvairiais prilaikydamas lygsvarą, padaviau pilną gazą. "Termikas" nuo žemės atsiskyrė ir pradėjo kilti. Pakilau iki 200 metrų.

Mano nustebimui, motorizuotas "Termikas" į šoną nebevirto, galėjau net vairo lazde paleisti, nes tik per atsitiktinumą propelerio reakcija atitiko skirtingiems sparno atakos kampams.

Benzinui išsibaičius, variklis sustojo ir sklandytuvo nosis pradėjo kilti aukštyn. Paspaudęs vairo lazde, nutūpiu.

Pamenu, tuo metu LAK angarų dirbtuvėse dirbo

mechanikas, pavardė Požėra. Propelerio veržlė jau buvo visiškai atsisukusi. Dar 10 minučių ilgiau, ir propeleris būtų nulėkęs šalin. Požėra priėjo prie nutūpusio "Termiko" ir, kad parodytų mano prasižengimą su saugumo taisyklėmis, priveržė propelerio veržlę ranka.

Be abejonės, tokių prasižengimų su saugumu tais laikais buvo daugybė. Tačiau reikia pasakyti, kad nors ir kiek mes rizikuodavome, nelaimingų atsitikimų pas mus Lietuvoje pasitaikydavo mažai.

Po motorizuoto "Termiko" išbandymo, sekančią dieną Lietuvos Aidas didelėmis raidėmis rašė "Skrendantis motociklas virš Kauono".

"Termikas" buvo mano nuosavybė, ir su Aero Klubu nieko bendra neturėjo. Savo asmenine rizika pakviečiau C sklandytuvo pilotą Strazdelį-Strazdą (jau miręs Toronte, Kanadoje) ir sakau jam: "skrisk aplink aerodromą ir nutūpk". Strazdą aš gerai pažinojau, nes jį mokiau sklandymo, žinojau jo ypatybes. Strazdas gerai pakilo, apskrido aplink aerodromą ir nutūpė. Žinoma, jei būtų kas įvykę, atsakomybė būtų mano. Mano tikslas buvo atsiektas: įrodžiau, kad C laipsnio sklandytojas gali savystoviai su motorizuotu sklandytuvu pakilti ir vienas skristi.

Vėliau, jau būnant sklandymo mokyklos viršininku Aukštągyryje, šaulių Sąjunga iš manęs "Termiką" nupirko, bet atsilyginti už jį nebesusėpė, nes užėję rusai šaulių Sąjungą likvidavo.

(Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

STENOGRAPHERS

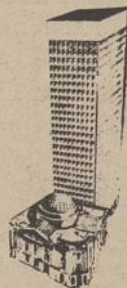
Immediate openings in our Downtown Complex for experience stenographers. Typing 60-65 WPM. Short hand 90-100 WPM. Neat appearance, pleasant personality. We offer excellent salary. 5 day work week. Excellent working conditions & fringe benefits.

APPLY IN PERSON
Personnel Department
15th Floor of our
Tower complex

CLEVELAND
TRUST

900 Euclid Avenue
Cleveland, Ohio 44101

We Are An Equal Opportunity Employer M/F
(15-16)



CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Šv. Jurgio parapijos metinė šventė, kurioje dalyvaus J. E. Vysk. V. Brizgys, įvyks balandžio 23 d. tuojuo po sumos parapijos salėje.

Programai ir pietums bi lietai jau gaunami klebonijoje ir pas parapijos tarybos narius.

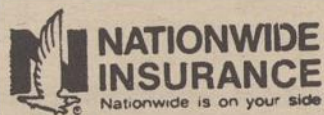
Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• Sporto Klubo žaibo pietūs rengiami balandžio 30 d., sekmadienį, naujos parapijos apatinėje salėje. Pietūs, kurie tęsis nuo 11:30 val. ryto iki 3 val. p. p., ruošiami paremti žaibo sportininkų dalyvavimą Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynėse, Toronte.

• People and Cultures organizacija rengia "kelionę" po lietuvišką koloniją Clevelande š. m. balandžio 23 d. Autobusai išeis iš Public Square 12:30 val. Dėl rezervacijų skambinti 621-0109. Dalia Orantaitė bus grupės vadovė. Bus aplankyta kultūriniai darželiai

(lietuvių skyrius), Lietuvių Namai, išklaudyta Čiurlionio ansamblio, apsipirkta Patria krautuvėje, aplankyta Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos bažnyčia ir salė ir pietaujama Gintaro valgykloje.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.



• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.



Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.



TOLKAŠOKIS — Aukštaitijos ir Dzūkijos kaimuose buvo paprotys susirinkti rudens vakarais į vieną ar kitą trobą, atsinešant savo darbą. Per šias vakarones būdavo šokami įvairūs šokiai. Apie Merkinę verpėjos susitardavo suverpti siūlų sruogą, vadinamą "tolka". Kuri mergina nespėdavo suverpti su kitomis kartu, ta turėdavo atlikti bausmę, pašokti šoki. Tas šokis turėjo daug variantų. Pirmosios žinios randamos 1884 m. balandžio mėn. "Aušroje". Nuotraukoje Grandinėlės šokėjos tolkašokyje. J. Garlos nuotr.

KĖSTUČIO GAIDŽIŪNO PRANEŠIMAS

Pranešu visiems Clevelando apylinkių lietuviams, kad nuo 1978 metų balandžio 15 dienos nebeatstovauju State Farm draudimo bendrovei.

Paskutiniu laiku bendrovė pradėjo reikalauti, kad nauji agentai vis daugiau ir

daugiau koncentruotųsi į gyvybės draudimo pardavimą. Kadangi mano interesai (toliau dirbti namų, automobilių ir komercinio draudimo srityse) neatitiko bendrovės reikalavimų, neliuko kitos išeities kaip pasitraukti iš State Farm draudimo bendrovės.

Pagal mano sutartį su bendrove. Visi klientai perėina bendrovės žinion: netrukus bendrovė paskirs naują agentą šioms klientams.

Dėkojus visiems klientams; stengiausi kiek galima, jums duoti geriausią patarnavimą. Tikiuosi, kad ateityje, mūsų keliai gal vėl susitiks.

Kęstutis Gaidžiūnas

Norintieji pirkti ar parduoti Lithuanian Village akcijas, prašomi kreiptis į A. Natkevičių tel. 186-5492. (10-17)

IŠNUOMOJAMAS

5 kambarių butas, apatiname aukšte, prie šv. Jurgio parapijos bažnyčios, 45 dol. Pageidaujami pagyvenę žmonės. Skambinti: 361-6719. (16-19)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

HOUSE FOR SALE

Six rooms colonial, large lot, double garage, mid 30,000. Call: 531-2598 481-0286



MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTI

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000 12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000 30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000 18 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000 72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000. MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE
798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100
32800 Center Ridge Road
779-5915

14406 Cedar Ave.
381-4280



JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vylandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED
Factory Help

FABRICATION FOREMAN
ASSEMBLY FOREMAN

ASSEMBLERS
PUNCH PRESS OPERATORS
DIE SETTERS

APPLICATIONS ACCEPTED
BETWEEN 8-10AM MON. THRU FRI.
PERFECLITE, INC.

1457 EAST 40TH STREET, CLEVELAND, OHIO 44103 (13-19)

DIRVA

• Dirvos novelės konkurso juri komisija, atrinkti 1978 m. premijai novelę, sudaryta iš šių asmenų: Alfonso Šešplaukio-Tyruolio, Elenos Songinienės ir Antano Juodvalkio.

Premija 600 dol. Mecenatas Simas Kašelionis. Paskutinis terminas konkursui atsiųsti novelę: 1978 m. birželio 15 d. Žiūr. pranešimą Dirvoje 5 psl.

• Chicago Lietuvių Taryba šaukia metinę darbo konferenciją š. m. balandžio 30 d. 3 val. p. p. Lietuvių šaulių S-gos namuose, 2417 W. 43rd St., Chicagoje.

Kviečiamos organizacijos ir visuomenė gausiai dalyvauti.

• ALT S-gos East Chicago skyriaus susirinkime kovo 12 d. buvo sudaryta nauja valdyba iš J. Neveausko, K. Sidabro, R. Nemicko, B. Tampuskienės ir Ir. Rimkūnienės.

• Juozas Lūža, Europos Lietuvio ir Nidos Knygų Klubo redaktorius, 67 m. amž., mirė balandžio 4 d. nuo širdies smūgio.

• Lietuvos laisvinimo byla Helsinkio-Belgrado šviesoje ir kas yra Amerikos Lietuvių Taryba — simpoziumas įvyks š. m. balandžio mėn. 30 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Toronte, Lietuvių Namuose.

Simpoziumą globoja Toronto Lietuvių Namų Valdybos Visuomeninės Veiklos Komitetas.

I simpoziumą vyksta Altos pirm. dr. Kazys Bobelis ir vicepirmininkai Teodoras Blinstrubas, dr. Leonas Kriaučeliūnas ir dr. Kazys Šidlauskas.

I simpoziumą įėjimas laisvas. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

• Aldona Pintsch, iš West Milford, N. J., atnaujinda-

Maloniai kviečiame dalyvauti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, Chicagos skyriaus

PAVASARIO BALIUJE

1978 m. balandžio 22 d., šeštadienį,
LIETUVIŲ TAUTINIULOSE NAMUOSE,
6422 SO. KEDZIE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Programoje:

Operos solistė ROMA MASTIENĖ.
Pianinu palydi prof. ALOYZAS JURGUTIS.
Programą praves VLADAS VIJEIKIS.

Turtinga loterija • Karšta vakarienė • Šokiams gros AŽUOLO STELMOKO orkestras.

PRADŽIA 7:30 VAL. VAK.

AUKA ASMENIUI \$10.00

Stalus rezervuoti pas Gaizučius 778-7306, O. Daškevičienę 778-7864, A. Švažus 964-1061.

IKI MALONAUS PASIMATYMO

SKYRIAUS VALDYBA

Lietuvos pasiuntinybės patarėjui Šveicarijoje

DR. ALBERTUI GERUČIUI,

jo broliui JONUI GERUČIUI Amerikoje mirus, reiškiamo gilią užuojautą

Dr. Vaclovas ir Emilija
Č e k a i

DALE R. WALSH

mirus, jo žmonai ALBINAI, Grandinėls Tėvų Komiteto narei, dukrai KELLY, Grandinėls šokėjai, ir visiems kitiems šeimos nariams reiškiamo gilią užuojautą

Grandinėls jaunimas,
vadovai ir tėvai

A. A.

KLIAUDIJA RUSTEIKIENEI

mirus, jos dukrai DANUTEI, buvusiai Korp! Filiae Samogitiae narei, ir anūkei RAMONAI reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą

Buvusios korporantės

N. Apeikienė
M. Kyzienė
J. Šepetienė

Los Angeles

Mylimai motinai

A. A.

KLIAUDIJA RUSTEIKIENEI

mirus, dukrą DANUTĘ ir anukę RAMONĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

A. ir V. Giedraičiai
K. Giedraitienė

"Tautinės Minties Keliu" vyr. redaktoriui

A. A.

PROF. JONUI PUZINUI

mirus, žmonai KONSTANCIJAI, dukroms ir sūnui bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Valdyba

A. A.

PROF. JONUI PUZINUI

mirus, žmonai KONSTANCIJAI, sūnui ALGIMANTUI, dukroms ALDONAI ir ŽIVILEI bei visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

A. + A.

ANELEI ŽEMAITIENEI

mirus, dukrai VINCENTINAI JURKŪNIE-
NEI, sūnui VYTAUTUI, jų šeimoms ir gimimams reiškiam gilią užuojautą

M. ir K. Biskiai,
S. Indreikienė,
B. ir G. Biskiai,
E. Rūškie

ma Dirvos prenumeratą rašo, kad su atidumu skaitanti skyrių "Kalbos vargai" ir T. Klygai linkinti sėkmės ir nenustoti toliau rašyti. Taip pat jai įdomūs min. V. Sidzikausko atsiminimai, kuriuos reikėtų išleisti atskira knyga.

• Pranas Salpukas, Dirvos skaitytojas — pensininkas, balandžio 9 d. priimtas į Memorial Hospital New Yorke tyrimams ir reikalingam gydymui. Juo rūpinasi jo sūnus Algis, tarnaujantis New York Times, ir sesuo Juzė Ciplickienė.

• Vanda Kulikauskienė, Chicagoje, savo sūnaus a. a. Romano atminimui Dirvai atsiuntė auka 15 dol. Ačiū.

• Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas įvyks New Yorke Town Hall š. m. gegužės 3 d. 8:15 val. vak. Programoje Ravel, Scriabin ir Chopin kūriniai. Rengia Norman J. Seaman.

• Regina Budrienė, praleidusi 3 savaites atostogų Floridoje, vėl grįžo prie darbo Lietuvos gen. konsulate New Yorke.

WANTED AT ONCE
CHUCKER OPERATORS
Experience Required.
APPLY IN PERSON
IMERMAN INDUSTRIES
12165 MACK
DETROIT, MICH. 48215
(12-21)

WANTED AT ONCE
TOOL ROOM MACHINIST
Experience Required.
APPLY IN PERSON
IMERMAN INDUSTRIES
12165 MACK
DETROIT, MICH. 48215
(12-21)

BURNER, \$6.18 PER HOUR
Airco electric eve multi-torch panograph machine. 1st shift, benefits include free hospitalization, sickness and accident and life insurance, uniforms. East Side.
CALL MR. TRUBISKY,
216-229-1706
(12-18)

OPPORTUNITY TO WORK & LIVE IN SUNNY TUSCON
AIRCRAFT ELECTRICIANS
SHEET METAL MECHANICS
Must be experienced in heavy transport aircraft.
ALSO NEEDED
LICENSED AIRCRAFT INSPECTOR (AI)
Top wages. Liberal benefits. Immediate employment. Apply call or write to:
HAMILTON AVIATION
P. O. Box 11746
Tuscon, Arizona 85734
or call 602-294-3484
Ask for Mr. Rose, Chief Inspector
(10-19)